

brat *francišek* 6

»Kako lahko ustvarimo svet,
v katerem bodo sprava,
pokop mrtvih in sočutje
ne samo želja in cilj,
temveč dogodek, s katerim
se bomo srečevali
v naših družinah,
v službi, na cesti,
v medijih in politiki?«

● SPRAVA in SMRT
● NOVEMBER: MATI USMILJENJA
● DECEMBER: JASLICE
● SLUŽENJE – službe v OFS
● Volilni kapitelj PS MB
● Vasco da Gama

- 3 **Urednikova beseda**
- 4 **Frančiškova duhovnost**
Sprava skozi notranjo moč besed
- 7 **Naša evangelizacija**
Marija in mi v letu 2017
- 12 **Frančiškov svetni red**
Predavanje na srečanju svetov OFS
Srečanje sester in bratov v svetih KB
Utrip dela v delavnicah so povzeli voditelji le-teh
Najava volilnega kapitlja pokrajinskega sveta
mariborske pokrajine
Vasco da Gama
- 22 **Iz naših družin**
Obisk generalnega ministra OFM
Opravičilo
Zaobljube OFS v KB Šiška
Zaobljube OFS in vstop v noviciat
v KB Maribor – Sv. Marija
Stanka Mihelič OFS
- 30 **Mladi Frančišku**
Volilni kapitelj Frančiških otrok in FRAMA
Obljube FRAMA v Mariboru
- 32 **Pravičnost in mir**
Alej
- 33 **Razvedrilo**
Nagradna številnica
- 34 **Korenine in sadovi**
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (33)
- 37 **Sveta dežela**
Sveta dežela pred 800 leti
Bula Papeža Klemena VI. (1342)
Ne boj se stopiti na neznano pot,
da bi dosegel nepoznane cilje
Sveta dežela za novo leto 2018
Stolnica v Milanu; Švica – pot Einsiedeln

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zb/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zb/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Naslovka: Zemlja, Peter Skoberne
Ostalo: Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.200

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-17.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Po s soncem obsijanem oktobru prihaja k nam novembrski čas, ki ga začnemo z molitvenim spominom vseh naših rajnih. Frančiškova *Hvalnica stvarstva* nam v svojih zadnjih kiticah spregovori o spravi in odpuščanju, ki sta pomembna dejavnika pri poslavljanju s tega sveta. Nadalje sv. Frančišek Asiški poje o sestri smrti, ki je naša spremljevalka na poti v večnost.

V tokratni številki revije Brat Frančišek bo z nami razmišljal o spravi p. Tadej Strehovec OFM, ki se je v svojem študiju na področju bioetike in pri svojem delu večkrat srečal s problemi sprave in odpuščanja.

Skozi vse leto nas je s svojimi razmišljanji o Mariji bogatila s. Valentina Ščuka OFS, za kar se ji tudi na tem mestu zahvaljujem, verjamem da v imenu vseh bralcev in bralk. Zadnji duhovni spodbudi nam spregovorita o Materi Usmiljenja in o jaslicah.

Zagotovo bo zanimivo branje predavanje o služenju p. Martina Gašpariča OFMConv, ki ga je imel na srečanju svetov OFS.

Med znanimi brati OFS bomo tokrat srečali pomorščaka Vasca da Gama, ki je odkril pot okoli afriškega roga.

Preberite tudi kratko reportažo obisku generalnega ministra OFM br. Michaela Perryja in o zaobljubah OFS v Šiški in v Mariboru.

Za nami je tudi volilni kapitelj FRA-ME, ki je prinesel novo vodstvo Frančiških otrok in mladine, ki mu tudi na tem mestu izražamo čestitke in molitveno podporo.

Ne moremo tudi mimo pomembne obletnice prisotnosti v Sveti deželi, kjer že 800 let bratje frančiškani bdimo na d svetimi kraji.

Želim vam prijetno branje!

Vse dobro! br. Janez Papa

*Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo,
in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.*

*Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.
Gorje njim, ki umrjejo v smrtnem grehu,
a blagor njim,
ki počivajo v tvoji najsvetejši volji,
zakaj druga smrt jim ne bo mogla
storiti žalega.*

*Hvalite in poveljujte mojega Gospoda
in zahvalite se mu in služite mu
v veliki ponižnosti.*

Sprava skozi notranjo moč besed

V 1. Mojzesovi knjigi je zapisano, da je Bog ustvaril svet z besedo. Iz brezobličnega kaosa pradednega sveta je ustvaril drevesa, rastlinje, vode, živali in nazadnje kot krono sveta – človeka. Vsa ta spoznanja nam starozavezni pisatelj brez imena opisuje skozi simbole, ki jih izražajo človeške besede.

Podobno lahko najdemo besede v Novi zavezi, ko Jezus pravi: »Jaz sem pot, resnica in življenje«. Tri besede, s katerimi razodene svoje bistvo in deli prostor na svet poti, resnice in življenja ter svet ne-poti, neresnice in ne-življenja.

To razmišljanje je posvečeno spravi in sočutju ter vprašanju, kako naj vzpostavimo mir in ljubezen v nas samih in v srcih vseh naših državljanov, ki se soočamo z več deset ali celo sto tisoč mrtvimi, ki ta trenutek nepokopani ležijo v brezni, rovih in fobah. Moje izhodišče

je vloga besed, ki lahko ustvarjajo svet nasilja, ne-odpuščanja in trpljenja ali pa gradijo svet odpuščanja in sprave.

V zadnjih 25 letih naše mlade države je bilo objavljeno morje medijskih objav, člankov, prispevkov in razprav o spravi in vrednotenju medvojne in povojne nasilja. Te razprave so prebudile številne bolečine in trpljenje ter s tem ustvarile razmere, v katerih vsaj začasno še vedno ni mogoče storiti tistega, kar je najbolj samoumevno in kar veleva naravni moralni zakon – to je spoštljiv in dostojen pokop mrtvih. Vse te razprave in besede, ki so bile prelite na papir ali užete na magnetni trak, je mogoče deliti na tiste, ki ustvarjajo kulturo sočutja, in tiste, ki ustvarjajo kulturo zatiranja.

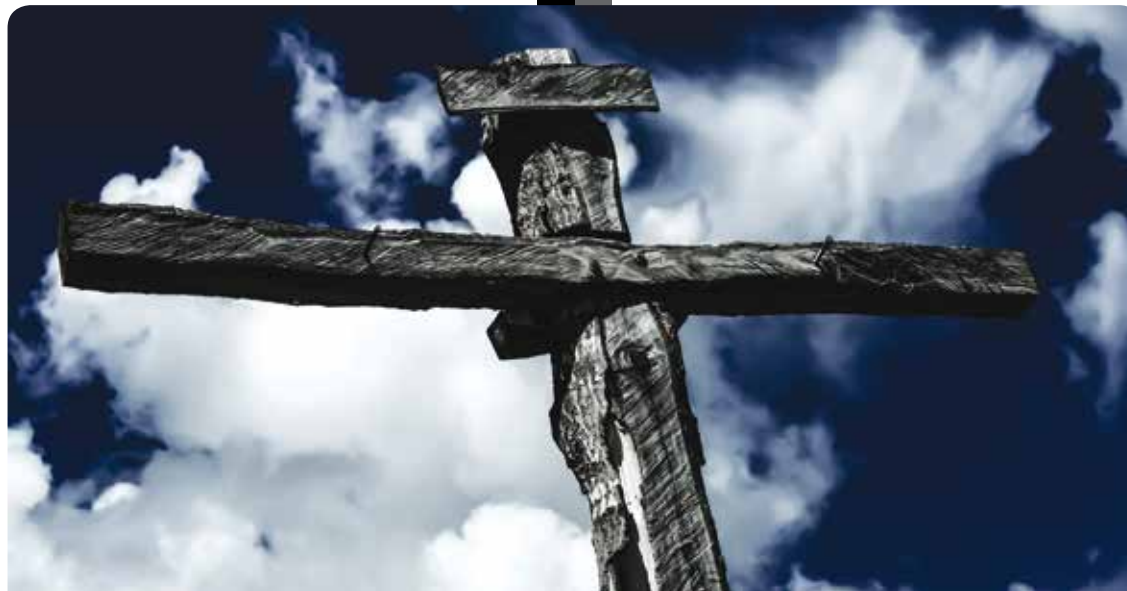
Da si bomo lažje predstavljali, kakšna je vloga besed pri izgradnji kulture sočutja in sprave, je pomembno, da si ogledamo besede, ki so ustvarile družbeni položaj, v katerem se danes nahaja naša družba. Gre za besede, ki so onemogočale odprt pogovor o spravi in ljubezni, saj so bili tisti, ki so se za to zavzemali, pogostokrat deležni besed, katerih namen je bila izključitev, utišanje in zatiranje.

Analiza člankov in medijskih objav, objavljenih v slovenskih medijih, ki so se na kakršen koli način dotikali prizadevanj za spravo in resnico o povojnem in medvojnem nasilju (Delo, Dnevnik, Mladina, Radio Televizija Slovenije, POP TV, A Kanal, Večer, Slovenske novice, Primorske novice, Liberalna akademija, nekatere politične stranke – tiskane, vizualne oz. spletne vsebine s komentarji itd.), kaže na izjemen razvoj spreminjanja pomena in oblikovanje novih besed in besednih zvez z namenom izgradnje t. i. negativne družbene samopodobe tistih, ki se zavzemajo za pokop mrtvih. Tako je v množici številnih objav najti v času od 1995 do 2014 naslednje pojme, ki so bili tako ali drugače povezani s tistimi, ki so se v zadnjih desetletjih zavzemali za spravo, resnico o povojnem nasilju in pravičnost: nestrpen, maščevalen, moralizirajoč, sodi ljudi, sovražen, fanatik, dogmatičen, enostranski, pristranski, poln predsodkov, neljubeč, nesimpatičen, militanten, neskrben, zlonameren, ekstremist, ozkogleden, neobčutljiv, grob, nekulturen, razdirajoč, neprijazen, maščevalen, radikalen, brutalen, patološka oseba, nasprotuje človeko-

vim pravicam, revanšist, zavira napredek, nasprotuje družbi znanja, zatira, izvaja zatiralske prakse, ni inkluziven, izvaja sovražni govor, kolaborant, klerofašist, izdajalec slovenskega naroda, diskriminira, vernik neozatiralskih dogem, spodbuja kršenje človekovih pravic, brez realne vizije, nazadnjaški, zagovornik »srednjeveškega etosa«, izvajalec klerikalnega upora, izvajalec radikalnega desničarskega upora, zavzema se za povratek v predmoderno in predrazsvetljsko držo, je za poskus retradicionalizacije družbe, je zagovornik »večnih fašizmov«, izvaja nestrpen odgovor na razsvetljske ideje, predstavlja najbolj fašistoidno zaledje protidemokratskih gibanj, predstavlja problematično točko v javnem diskurzu, je proti svobodno mislečim posameznikom, je zlorabil vsa razpoložljiva sredstva, generira predsodke, neresnice in neutemeljene strahove, je del radikalne desnice, katoliban ...

Vsi ti pojmi in besedne zveze niso nastali sami od sebe, temveč so se v slovenskih medijih pojavili v času od demokratičnih sprememb naprej in ob pogostokrat prav ob poročilih, ko so se posamezniki ali organizacije zavzemali za spravo, pravico do pokopa zunajsočno umorjenih in resnico. Namen tistih, ki so ustvarili te besede in jih širili preko medijev, je bil očiten: preprečiti preiskave, preprečiti iskanje krivcev, preprečiti pokop mrtvih, ustrahovati sorodnike žrtev in jih javno stigmatizirati. Vse z namenom, da do sprave ne pride in da se ta beseda omeji na fotografijo šefa komunistične partije in ljubljanskega nadškofa leta 1990.

Kako lahko ustvarimo svet, v katerem bodo sprava, pokop mrtvih in sočutje ne samo želja in cilj, temveč dogodek, s katerim se bomo srečevali v naših družinah, v službi, na cesti, v medijih in politiki? Odgovor je lahko preprost

in zanimiv: z ustvarjanjem in širjenjem besed in besednih zvez, ki ustvarjajo področje miru in ljubezni. To pa so lahko besede ali celo gesla, ki se glasijo:

- ☞ Vsi smo ustvarjeni po Božji podobi.
- ☞ Vsak človek, ne glede na politični nazor, je deležen Božje ljubezni.
- ☞ Resnica vas bo osvobodila.
- ☞ Vsi imamo pravico do odpuščanja.
- ☞ Vsak ima pravico do pokopa.
- ☞ Vsak ima pravico do sočutja.
- ☞ Kljub trpljenju gledam v prihodnost z upanjem.
- ☞ In podobno.

Slovenski jezik je izjemno orodje za izražanje pozitivnih sporočil in oblikovanje pozitivne samopodobe vseh družbenih skupin in posameznikov. Hkrati pa je prostor, ki omogoča različne oblike izključevanja, zatiranja in manipuliranja. Z nastopom demokracije so se v Sloveniji prebudila pričakovanja o vzpostavitvi »žrtvam prijazne družbe«, ki pa se z neukinitvijo in preoblikovanjem zatiralnih struktur prejšnjega sistema v različne jezikovne in družbene sisteme niso v polnosti uresničila. Za vzpostavitev demokratičnih in svobodnih družbenih razmer je zato ključnega pomena, da se identificirajo

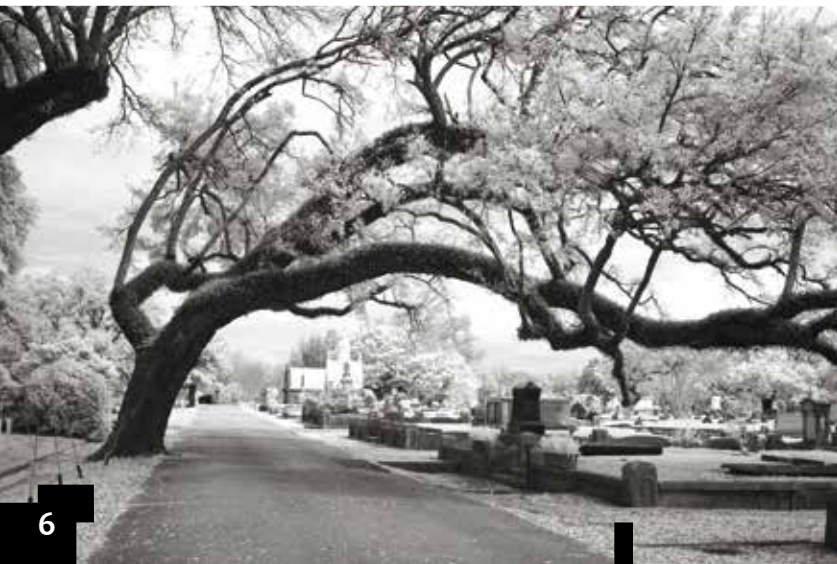
temeljni jezikovni sistemi za zatiranje in izključevanje državljanov ter večjih ali manjših družbenih manjšin. Pri tem imata posebno vlogo identifikacija zatiralnih jezikovnih sistemov in (so)ustvarjanje protistrupnega jezika, ki bo razkrival in se odzival na prakse tistih, ki jezik zlorablajo v totalitarne in ekonomsko-potrošniške namene ter prebujal čut za vrednote pravičnosti, miru in nenasilja.

V okviru krščanskega verskega sporočila je na zatiralski jezik potrebno vedno odgovarjati z jezikom resnice in ljubezni. To je jezik, ki ni statičen, temveč se dinamično vedno razvija v smeri ustvarjanja novih pojmov in izrazov, s katerimi je mogoče razkrivati prej omenjene zatiralne jezikovne strukture ter osvobajati ljudi in graditi pozitivno samopodobo.

Podobno so storili evangelisti, ki so s svojim jezikom razkrili sistem nasilja in mehanizem žrtvovanja nedolžnega Jezusa Kristusa v Jeruzalemu pred 2000 leti. Tem so sledili krščanski apologeti v različnih obdobjih Cerkve, ki so s svojimi jezikovnimi sposobnostmi odgovarjali na izzive svojih časov in kultur. Slovenski katoličani in z nami celoten narod pa stojimo pred izzivom identifikacije vseh

oblik zatiralskih praks na področju jezika in ustvarjanja lastnega jezika, ki bo vzpostavljal spoštljiv dialog z družbo ter pospeševal dialog ter narodno spravo. Takšen jezik pa ni stvar naključja, temveč del ustvarjalnega dela vsakega posameznika in katoliške skupnosti kot celote.

p. dr. Tadej Strehovec OFM,
bioetik in moralni teolog

Marija in mi v letu 2017

V letošnjih številkah Brata Frančiška objavljamo spodbude ob eni Marijini lastnosti za vsak mesec z namenom, da bi v letu, ki smo ga znotraj OFS namenili Mariji, pregledali in ponovno poživili svoj odnos do naše nebeške Matere. Tudi zadnji dve Marijini spodbudi je tako kot ostale skozi vse leto pripravila s. Valentina Ščuka OFS, za kar se ji zahvaljujemo. Namenjene so tako osebni molitvi in premišljevanju kot tudi za del rednega srečanja. Iste spodbude najdete tudi na spletni strani www.ofs.si.

NOVEMBER: MATI USMILJENJA

Sodelovanje v življenju bratstva –
Generalne konstitucije OFS – člen 53, 4. točka

4. Bratstvo se s hvaležnostjo spominja umrlih bratov in sester in nadaljuje občestvo z njimi v molitvi in sveti evangelistiji.

Jezus na poti v Jeruzalem (Lk 14,1-4)

»Ko je v soboto prišel na obed v hišo nekega prvaka med farizeji, so ga ti opazovali. In glej, pred njim se je znašel neki človek, ki je imel vodenico. Jezus je nagovoril učitelje postave in farizeje: 'Ali je dovoljeno v soboto zdraviti ali ne?' Oni pa so molčali. In prijel je bolnika, ga ozdravil in odslovil.«

Misel za premišljevanje in pogovor:

Leto usmiljenja je za nami, vrata usmiljenja so zapahnjena, a »z zaprtjem vrat«, je na Brezjah dejal p. Stanislav Zore, ljubljanski nadškof, »ne bo konec milosti, ki so bile povezane z vstopom skozi vrata. Božje usmiljenje se ne neha, Božje srce ostaja odprto in se daje vsakemu od nas. Jezus je prosil milost za vsakega od nas.

Mati usmiljenja z Jezuskom in s svetimi Sebastjanom, Antonom Padovanskim, Frančiškom in Rokom

Prav tako ostaja odprto Marijino srce; Marija bo kljub temu vedno sprejemala vsakega od nas, z vsem odpuščanjem.«

Čeprav evangeliji izrecno ne poročajo, je najverjetneje tudi Marija zvesto spremljala Jezusa in njegove učence na vseh Učenikovih poteh po Galileji, Samariji in Judeji, ko je opravljal dela usmiljenja in izpolnjeval svoje odrešitveno poslanstvo tako, da je tudi ob sobotah ozdravljaval bolne, slepe, hrome, obujal od mrtvih, odpuščal grešnikom ter bil s tem glasnik anti-legalizma (moralna in etična drža, ki odraža nasprotovanje zlorabljanju teoloških zakonov in slepemu sledenju črki zakona), ko je učil rekoč: »Duh Gospodov je nad menoj, ker me je mazilil, da prinesem blagovest ubogim. Poslal me je, da oznamim jetnikom prostost in prinesem slepim vid, da pustim zatirane na prostost, da oznamim leto, ki je ljubo Gospodu« (Lk 4,18-19).

Ves tisti čas je Marija živela v popolnem sozvočju s svojim sinom in ob njem spoznavala skrivnost učlovečnega Boga in njegovega usmiljenja. V svojem srcu je tudi ona hranila Božje usmiljenje in, kot je zapisal papež Frančišek v buli Obličje usmiljenja, »njena hvalnica na pragu Elizabetine hiše je bila posvečena usmiljenju, ki sega 'iz roda v rod' (Lk 1,50) ... Pod križem je Marija skupaj z Janezom, učencem ljubezni, priča besed odpuščanja, ki pridejo z Jezusovih ustnic. Najvišje odpuščanje tistim, ki

so ga križali, nam kaže, kako daleč lahko pride Božje usmiljenje. Marija potrjuje, da Sinovo usmiljenje ne pozna meja in doseže vse, ne da bi koga izključilo.»

Naše misli se ob besedi usmiljenje obračajo na svete in blažene, na številne posvečene in laične misijonarje usmiljenja doma in po svetu, na naše duhovnike in redovnike, katerih življenjsko poslanstvo je bilo in je usmiljenje. Preveč jih je, da bi jih tukaj mogli naštet.

Papež Frančišek je na lanskoletni praznik našega Gospoda Jezusa Kristusa, Kralja vesoljstva, med drugim takole oznanil: »Uvidel sem, da bi morali kot nadaljnje prijemljivo znamenje tega izrednega svetega leta v vsej Cerkvi na 33. nedeljo med

letom obhajati svetovni dan ubogih. To bo najprimernejša priprava na slovesni praznik Jezusa Kristusa, Kralja vesoljstva, ki se je poistovetil z malimi in ubogimi in ki nas bo sodil po delih usmiljenja (prim. Mt 25,31-46). To bo dan, ki bo pomagal skupnostim in vsakemu krščenemu, da premislijo o tem, kako je uboštvo v samem srcu evangelija, in o dejstvu, da ne bo moglo biti ne pravičnosti ne socialnega miru, dokler bo Lazar ležal pred vrati naše hiše (prim. Lk 16,19-21). Ta dan bo tudi pristna oblika nove evangelizacije (prim. Mt 11,5), s katero lahko prenovimo obličje Cerkve v njenem nenehnem pastoralnem spreobračanju, da bo priča usmiljenja ... **Naj ostanejo usmiljene oči svete Božje Matere vedno obrnjene na nas. Ona je prva, ki odpira pot in nas spremlja v pričevanju ljubezni. Mati usmiljenja zbira vse v zavetje svojega plašča, kakor jo pogosto upodablja umetnost. Zaupajmo njeni materinski pomoči in sledimo napotku, ki nam ga vedno daje, naj gledamo Jezusa, žareče obličje Božjega usmiljenja.**«

Radosti in bremena svoje osebne zgodovine nosi vsak izmed nas in vsak na svoj način. Sama se za obilne milosti, ki sem jih v življenju prejela, Bogu zanje dan za dnem zahvaljujem, saj so me in me tudi danes izpolnjujejo ter mi vlivajo veselje do življenja: podarjeni so mi bili ljubeči starši, dobrosrčni in radodarni sorodniki, brezskrbno otroštvo, srečno družinsko življenje, neizmerna radost ob rojstvu otrok, hvaležen sin in hči, srečanje s sv. Frančiškom in njegovimi brati, iskrenost in ljubezen sredi Frančiškove družine in še in še ... Poseben milostni dotik Božjega usmiljenja pa sem doživljala, ko mi je bilo dano pred več kot četrt stoletja se pogumno spopasti z rakom in s pomočjo najboljših zdravnikov in z Božjo pomočjo okrevati ter ko je moj prvorojenec preživel hudo nesrečo in skrivnostno bolezen.

Ni pa vsak dan sončen, je tudi tema, ko duša zajoče, ko potrebujem sočutje, razumevanje in tolažbo. Tedaj me molitev dviga iz malodušja, me osvobaja spon in mi daje moč, da sem v Frančiškovem duhu zmožna sprejemati tragično smrt bližnjih, žalitve in preziranje zaradi moje vernosti in žal meni nedoumljivo ravnanje bližnjih, ko jih čakam in hrepenim po njihovi ljubezni, pozornosti in sočutju. Pravijo, da nam Bog naloži le toliko, kolikor ve, da lahko prenesemo. Trudim se razumeti to misel, a sem samo ubog, grešen človek ...

V želji in upanju, da bo naše srce odprto za Božji dotik in pričevanja z drobnimi deli usmiljenja, se obrnimo k Materi usmiljenja z molitvijo sv. Bernarda:

Spomni se, o premila Devica Marija,
da še nikdar ni bilo slišati,
da bi ti koga zapustila,
ki je pod tvoje varstvo pribežal,
tebe pomoči prosil
in se tvoji priprošnji priporočal.
S tem zaupanjem hitim k tebi,
o devic Devica in Mati.

K tebi pridem in pred teboj zdihujoč
grešnik stojim. Nikar ne zavrzi,
o Mati Besede, mojih besed, temveč
milostno jih poslušaj in usliši. Amen.

DECEMBER: JASLICE

Način življenja – **Vodilo OFS – člen 17**

V svojih družinah naj bratje in sestre živijo v Frančiškovem duhu miru, zvestobe in spoštovanja življenja. Prizadevajo naj si, da bodo znamenje v Kristusu že obnovljenega sveta. Posebno poročeni, ki živijo iz milosti zakona, naj v svetu pričajo o Kristusovi ljubezni do njegove Cerkve. S preprosto in iskreno krščansko vzgojo, pozorni na poklic vsakogar, naj skupaj s svojimi otroki veselo potujejo na svoji človeški in duhovni poti.

Glej, spočela boš in rodila sina (Lk 1 (28-31))

»Angel je vstopil k njej in rekel: 'Pozdravljena, milosti polna, Gospod je s teboj!' Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kakšen pozdrav je to. Angel ji je rekel: 'Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, in daj mu ime Jezus.'«

Misel za premišljevanje in pogovor:

Z besedami »Gospodova služabnica sem« je Marija, čeprav še rosno mlada, sprejela Božjo ponudbo, da postane mati Sinu, ki se bo imenoval Emanuel – Bog z nami. Ni se zbal, tudi vznemirila se ni, le vzdrhtela je ob veličini dogodka. Od Boga ji je bili dano, da je verovala in v veri razreševala ter sprejemala skrivnostne dogodke, ki so se pričeli vrstiti od oznanjenja, učlovečenja Božjega Sina ... vse do vnebovzetja.

»Duša slovenskega jasličarstva« in spoštovani duhovni asistent Frančiškovi p. Leopold Grčar, ob katerem smo spoznavali asiškega ubožca in njegovo karizmo, na poseben način vzljubili jaslice in se poglobljali v njihovo skrivnostno simboliko in sporočilnost, je zapisal:

»Vse življenje me spremlja spoznanje, da je Jezus stopil na našo zemljo po poti siromaštva, največje skromnosti in odpovedovanja, ko ga nihče ni hotel sprejeti, saj se je moral z Marijo in Jožefom zateči v betlehemsko votlino. Njegov prihod med nas je največja modrost, ki jo moramo odkrivati in v njej iskati odgovore na vsa človekova vprašanja.«

Jaslice! Koliko črnila je bilo prelitega o tem izjemnem krščanskem – frančiškovskem simbolu! Nešteto spominov, povezanih z adventnimi in božičnimi dogodki, nosimo v srcu iz otroštva. Tokrat nam svoje spominjanje na radost v družini, ko je s sestro in bratom težko čakala na čaroben božični čas in še najbolj na slovesno namestitev jasic pri njih doma v Malih Žabljah v zavetju starodavnega Vipavskega Križa, podarja s. Silva Valič: »Spomin na postavljanje jasic mi sega v najnežnejša otroška leta. Božične praznike smo po Miklavžu težko pričakovali, saj se je takrat dogajalo marsikaj: nabiranje mahu, postavljanje jasic in peka potice. Otroci smo se potrudili in postali bolj pridni, saj smo živeli v pričakovanju Jezusovega rojstva.

Božično drevo je bilo narejeno doma. Oče je v palico, ki je bila s spodnjim koncem pritrjena v debel, težji kos lesa, zavrtal veliko lukenj in vanje porinil smrekove veje in proti vrhu manjše. Drevesce je bilo zelo lepo. Okraske je vedno obesila mama, saj so bili – kot smo rekli – še »iz Italije«, iz časa med obema vojnama, ko so bili naši kraji pod italijansko oblastjo. Takrat jih pri nas še ni bilo. Hlevček, po domače štalca, je bil nekaj posebnega. V župniji Vipavski Križ, v vasi Plače, so vaščani v zahvalo leta 1947 zgradili lurško kapelo. Moj oče je kot zidar pri gradnji veliko pomagal. Po vzorcu te kapele je doma naredil majhen hlevček iz kamenčkov. Imeli smo nekaj

lepih pastirčkov. Narejeni so bili iz mletega papirja z vezivom, lepo oblikovani in pobarvani. Meni najlepši sta bili perica in ženska, ki je na glavi nosila butaro drv. Ovčke so bile narejene iz vate, za noge pa so služile vžigalice.

Zadnja je bila na vrsti postavitve Svete družine. Skrbno zavito je mama odvila, postavila v hlevček in otroci smo smeli še prej v roke prijeti Jezuščka. Osvetlitev na drevesu so bile svečke, pritrjene s posebnimi ščipalkami, da so jih držale na vejici pokonci. Ko so svečke gorele, smo morali paziti, da ne bi prišlo do požara. Ko je bilo zvečer vse urejeno, smo ob jasticah peli božične pesmi, ki so nam pričarale posebne občutke pričakovanja miru in veselja, oči so nam kar žarele od sreče.

Kdaj sem bila prvič pri polnočnici, se ne spominjam. Do cerkve smo imeli pol ure hoda, en del poti je precej strm. Tudi zime z burjo so bile bolj mrzle kot danes in mi premalo oblečeni. Na sam božični

dan po sveti maši smo si otroci dolgo ogledovali jaslce v župnijski in potem še v kapucinski cerkvi.

Nepozaben spomin na božič pa je Jezušček, ulit iz voska in položen na slamo v zibelko iz pobarvanega hrapavega kartona. Vsake božične praznike zavzema vidno mesto na naši družinski mizi. Podaril mi ga je pokojni p. Metod Jerše, ki je živel in deloval v samostanu v Vipavskem Križu pred več kot šestdesetimi leti.«

Božična skrivnost napolnjuje otroška srca svojo čarobno močjo, v srca kristjanov in vseh ljudi dobre volje pa vliva neuničljivo upanje v nov dan. Jezus se je rodil v noči, da nam prinese luč in razsvetljenje. Rodil se je v družini, da izpriča vrednost družine. Na svetu dela samo dobro, daje nam daje zgled, kakšni naj bomo. Sveta družina nam daje zgled skromnosti v bivališču in v življenjskih potrebščinah, poguma v stiskah in trpljenju. Uči nas, da nas pomanjkanje ne sme zlomiti in

da nam obilje, če smo ga deležni, ne sme stopiti v glavo. Uči nas prestopati ograje in meje, ki jih postavljamo. Uči nas, da v svet nasilja, nestrpnosti in pohlepa vstopamo z ljubeznijo, odpuščanjem in zaupanjem v Odrešenika.

Kjer koli v svetu ljudje naredimo nekaj dobrega, tam se rojeva Kristus. Vse dokler se bo med nami dogajalo dobro in bo ljubezen močnejša od mržnje ter vera močnejša od nevere, dotlej se nam ni treba bati, dotlej Bog ne bo mrtev.

Molitev s. Andreje Godnič:

UČLOVEČENJE

Naj bom **prostor**,
kamor te bo **mama** položila,
naj bom **zvezda**, ki bo vse razveselila,
naj bom **hlev**, kjer se bo **duša** odpočila,
naj bom **vonj**, ki bo **Očetu** vonj kadila,
naj bom **molk**,
kjer se bo ta **skrivnost** rodila.

Predavanje na srečanju svetov OFS

SLUŽENJE – službe v OFS
p. Martin Gašparič OFMConv

Poslanstvo OFS je izpolnjevati evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa po zgledu sv. Frančiška Asiškega, ki ga je Kristus navdihoval in mu bil v središču življenja z Bogom in ljudmi. Kristus, dar Očetove ljubezni, je pot k Očetu; je resnica, v katero nas uvaja Sveti Duh; je življenje, za katero je prišel, da bi ga dal v izobilju (Vodilo I, člen 3).

Evangeljsko življenje pri Frančišku temelji na bratstvu. Pomembno in neizbežno je, da bratje in sestre čutijo bratstvo kot temeljno poklicanost in da ga živijo v konkretnem krajevnem bratstvu, povezanem v občestvu s pokrajinskim, narodnim in vesoljnim bratstvom OFS (prim. Vodilo II. poglavje; GK III. poglavje), ter z vsemi ljudmi dobre volje gradijo bolj bratski in evangeljski svet, da bi se dopolnilo Božje kraljestvo (Vodilo I, člen 14).

Temeljni princip bratskega življenja OFS in služenja je življenje Svete Trojice. Govor o eni Božji osebi vključuje drugi dve. Vsaka od njih ima tudi svojo edinstveno »vlogo« (praktično rečeno): Bog Oče – Stvarnik, ustvari (poskrbi, da je), Bog Sin rešuje (popravlja, kar je človek pokvaril), Bog Sveti Duh posvečuje (vzdržuje – »vzdrževalec«). V medsebojni edinstvi treh Božjih oseb njihove vloge kažejo na popolnost.

Kot živo ogledalo življenja KB nam služi »življenje prvih vernikov« (Apd 2,42-47). Nekaj vzporednic. Da je ta skupnost zgledno delovala, je gotovo vsak sprejel neko skrb, odgovornost: za občestvo kot tako (predsednik), za

zdravi nauk in duhovno rast (odgovorni za vzgojo), za lomljenje kruha in molitev (duhovni asistent), za urejanje premoženja (ekonom), za vztrajnost v občestvu in zdravo vzdušje (sleherni brat, sestra).

Frančišek je splošno veljavno hierarhijo postavil na glavo ... predstojnike je imenoval »služabnike« bratstva.

Konstitucije (člen 30): Sestre in bratje so odgovorni za življenje bratstva, kateremu pripadajo in za celoten red ... V skupnosti (družini, bratstvu, reprezentanci ... KB) je delo razdeljeno, vsak je odgovoren (ali zadolžen) za nekaj. Ne samo vodilne vloge (svet bratstva), temveč je vsak brat in sestra tvorni člen bratstva, ki na svoj način pripomore, da bratstvo vrši poslanstvo – izpolnjuje evangelij.

Sprejemanje služb v bratstvu

Izkušnje kažejo, da vsi bratje in sestre niso voljni sprejeti izvolitve v to ali ono službo. Do neke mere je razumljivo, saj smo ljudje različni glede na sposobnosti in darove; tudi razne okoliščine (situacija v družini, služba ipd.) včasih otežujejo opravljanje odgovornega poslanstva. Vendar pa je tu in tam prisotna skušnjava »ne služiti« (lažje je prejemati). Drug drugega zato želimo spodbuditi in opogumiti ter opomniti, kdo in kaj smo Frančiškovi bratje in sestre.

V razlagi Vodila beremo: »Najprej je potrebno, da vsak član OFS začuti, da je del velike družine OFS, ki ga je ustanovil sv. Frančišek po navdihu Svetega Duha in ki je toliko zrasel, da je prisoten na mnogih koncih sveta.«

»V bratstvu je vsak član poklican, da razvija svojo poklicanost v hoji za Frančiškom, in to tako, da vedno bolj spoznava njegovega duha in njegov ideal, da bi lahko hodil za Kristusom na njegov način. V bratstvu člani postajali Kristusovi apostoli z besedo in zgledom.« (s. Rita Vicidomini: Razlaga Vodila Frančiškovega svetnega reda, člani 20-21)

Težave sprejemanja službe ter zglede služenja srečamo v Svetem pismu. Pri Jeremiju beremo: »Zgodila se mi je beseda Gospodova, rekoč: 'Preden sem te upodobil v materinem telesu, sem te poznal; preden si prišel iz materinega naročja, sem te posvetil, te postavil za preroka narodom.' Jaz pa sem rekel: 'Oh, Gospod Bog, glej, ne znam govoriti, ker sem še deček.' A Gospod mi je odgovoril: 'Nikar ne govôri: deček sem; kajti h komur koli te pošljem, boš šel, in kar koli ti ukažem, boš govoril. Nikar se jih ne boj, saj sem jaz s teboj, da te rešujem, govori Gospod.' Potem je Gospod iztegnil svojo roko in se

dotaknil mojih ust; Gospod mi je rekel: 'Glej, svoje besede polagam v tvoja usta ...'« (Jer 1,4-10).

Nekoliko drugačna je izkušnja: »Tedaj sem rekel: 'Gorje mi, izgubljen sem, ker sem mož z nečistimi ustnicami, prebivam sredi ljudstva z nečistimi ustnicami in so moje oči videle kralja, Gospoda nad vojskami!' Tedaj je priletel k meni eden izmed serafov in v svoji roki držal žerjavico, ki jo je bil s kleščami vzel z oltarja. Dotaknil se je mojih ustnic in rekel: 'Glej, tole se je dotaknilo tvojih ustnic, tvoja krivda je izbrisana, tvoj greh je odpuščen.' Nato sem slišal glas Gospoda: »Koga naj pošljem? Kdo bo šel za nas? Rekel sem: 'Tukaj sem, pošlji mene.' Rekel je: 'Pojdi in reci temu ljudstvu ...'« (Iz 6,5-10).

Predano življenje Bogu in Frančiškovega bratstvu – prav po določeni službi – notranje pre/oblikuje in usposablja posameznika, da postaja orodje v Božjih rokah. Tak brat, sestra se ne zanaša le nase, na svoje sposobnosti, temveč išče pomoči od zgoraj: pomoč mu prihaja od Gospoda, ki je ustvaril nebo in zemljo (prim. Ps 121). S svetim Frančiškom moli: »Gospod, naredi me za orodje ...«

Nihče ni popoln in vsemogočen! Bog tudi ne izbira takih, temveč »Bog si je izbral tisto, kar je v obeh sveta slabotno, da bi osramotil tisto, kar je močno« (1Kor

1,27b). Šele pri izvrševanju določene službe se izkaže, kaj nekdo zmore.

»Če Gospod nekatere člane iz bratstva pokliče, da so voditelji in svetovalci drugim, potem morajo ta klic imeti za dar Gospodove ljubezni in ga tudi v duhu izvrševati. Služenje bratstvu je služenje Gospodu samemu.«

Od doma je potrebno iti z mislijo, da grem služiti Gospodu, ki ga bom srečal v bratstvu ali pa na sestanku sveta. Tako bratstvo postane, kakor pravi 22. člen, »znamenje vidne Cerkve, ki je občestvo ljubezni.« (s. Rita Vicedomini: Razlaga Vodila Frančiškovega svetnega reda, členi 21-22) Služenje je lažje in prijetnejše, če si med seboj pomagamo.

Služenje v OFS je DELO (načrtovanje, iskanje rešitev, študij, pisanje, telefon, sestanki ...). Šala o Bosancu, ki je de-

jal: »Nisam došao, da radim, nego da zaradim.« Služenje v OFS ni delo za denar, temveč za blagor bratstva in Božjo slavo.

Pater Filip Rupnik: Služenje bratom in sestram, je nekaj tako pomembnega, da nam jih je Gospod dal kot »carinska vprašanja« za prestop iz časnosti v večnost. Da ne bomo v zadregi na »Božji carini«, bi bilo prav od časa do časa pogledati, kaj je zapisal evangelist Matej o ovcah in kozlih (Mt 25,31-46).

Talenti v korist služenja

Apostol Pavel v Prvem pismu Korinčanom zapiše, da smo v življenju od Boga prejeli različne talente, sposobnosti (prim. 1Kor 12,4-31). Pri tem naglasi, da so darovi dani v skupno korist in ne smejo podžigati tekmovalnosti. Pokaže na človeško telo, popolno v različnosti, zakoreninjeni v enosti. Različni udje tvorimo eno telo. Vsak ud ima svojo vlogo, svoj pomen. V enem duhu smo bili vsi krščeni v eno telo, ki je Cerkev. Če za družino rečemo, da je Cerkev v malem, lahko za bratstvo OFS trdimo enako. Vsak od nas bratov in sester je ud tega telesa bratstva. In vsi smo poklicani. »Služite drug drugemu kot dobri oskrbniki mnogotere božje milosti, vsak z darom, kakor ga je prejel« (1 Pt 4,10). Pot služenja je pot ljubezni. Po apostolu Pavlu je to tista »odličnejša pot« (prim. 1Kor 12,31). V ljubezni se človek ne zanima zase, ampak za drugega. Ljubezen predpostavlja odnos in ustvarja skupnost. Če je ljubezen najvišji izraz življenja, se mora nujno izraziti v konkretnosti. Pomanjkanje ljubezni pa vzbudi dvom o prisotnosti Duha v življenju vernika in o njegovem temeljnem odnosu do Boga.

Za dobro služenje je potrebno moliti kakor Salomon, ki Boga ni prosil za dolgo življenje, temveč za modro srce (prim. 1Kr 3,9).

Sestra Marjetka Birk: Ljubezen sester in bratov v OFS se izkazuje v pripravljenosti služiti drug drugemu, bratstvu in celotnemu redu. Vsak naj mu služi z darom, kakor ga je prejel. Darov in talentov pa naj ne zakopava, temveč jih množi in razvija. Uporablja naj jih v duhu uboštva.

Biti član OFS je poklicanost. Če nas je Bog poklical v Frančiškov svetni red, želi, da se mu prav tu damo na razpolago, da preko nas tu in zdaj izvršuje svoj načrt.

Služenje naj bo naš način življenja. Tudi ko služba preneha, rad služim – sem na voljo, v pomoč bratom in sestram. Kakor sveča, ki se porablja do konca. Sv. Maksimilijan Kolbe nam je v tem velik zgled: Ko so ga aretirali, ni nehal služiti. V taborišču je odkril apostolat služenja sojetnikom: molitev, tolažba, spovedovanje ... in ga opravljal do »zadnjega diha«.

Bog nam nikoli ne naloži več kot zmoremo.

GOSPOD, DAL SI MI BRATE, DA JIM SLUŽIM

Gospod, dal si mi brate.
Dal si mi brate, da jih ljubim.
Dal si mi brate, da se jih veselim.
Dal si mi brate, da jih sprejemam.
Dal si mi brate, da jih poslušam.
Dal si mi brate, da v njih prepoznavam tvoje obličje.
Dal si mi brate, da jih občudujem.
Dal si mi brate, da v njih odkrivam sledove Dobrega.
Dal si mi brate, da v njih slavim tebe, našega Brata.

Gospod, dal si mi brate.
Dal si mi brate, da me ljubijo.
Dal si mi brate, da so moje veselje.
Dal si mi brate, da me prenašajo.
Dal si mi brate, da me opominjajo.
Dal si mi brate, da me podpirajo.
Dal si mi brate, da mi zaupajo.
Dal si mi brate, da z menoj molijo.
Dal si mi brate, da me vzpodbujajo.
Gospod, dal si mi brate, ker si neizmer-
no dober in ker veš, da sam ne zmorem;
ker hočeš, da v njih in z njimi doživim
tebe, večno navzočega in resničnega
v svoji obljubi:
kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem
imenu, tam sem jaz sredi med njimi!
Zahvaljen za brate, Gospod!

(p. Zvezdan Linić)

Srečanje sester in bratov v svetih krajevnih bratstev

Skupina za vzgojo pri Narodnem svetu OFS Slovenije je **v soboto, 30. septembra 2017**, pripravila srečanje svetov krajevnih bratstev. Tako se nas je zbralo okoli 50 sester in bratov Frančiškovega svetnega reda v kapucinskem samostanu v Štepanji vasi v Ljubljani. Glavni namen srečanja je bil vzpodbuditi, olajšati in izboljšati delo odgovornih za vodenje in animiranje bratstev.

Srečanje se je pričelo s pozdravom predsednika narodnega bratstva OFS, brata Metoda Trajbariča. Na kratko je predstavil glavno temo srečanja, nastajajoči Priročnik. Ta naj bi sestram in bratom OFS, ki so jim na volilnih kapitljih naložene posamezne službe, pomagal iz dvomov, kako opravljati delo. Odprtih rok in srca nas je pozdravil tudi gvardijan ljubljanskega kapucinskega samostana br. Matej Nastran.

Sledil je duhovni nagovor p. Martina Gašpariča. V njem je pokazal na zgled Svete Trojice in prvih krščanskih skupnosti. Oče stvarnik ustvarja stvarstvo, Sin je odrešil, kar je človek zapravil, Sveti Duh vzdržuje odrešeno. Vsaka sestra, vsaki brat je tvoren član bratstva. Opozoril je na skušnjave, ki se vsiljujejo ob volitvah in služenju v bratstvu, ter vzpodbudil k predanosti Bogu in bratstvu, pokazal je na upanje in zaupanje, da Gospod ob pravem času daje potrebne darove. Pre-

davanje je zaključil z vzpodbudo trajnega darovanja. S prenehanjem službe se ne preneha služenje bratstvu. Sveča mora izgoreti do konca. Če me je Bog poklical v bratstvo, ima tu z mano načrt.

V nadaljevanju je s. Fani Pečar s pomočjo kviza z nami obnovila poznavanje posameznih služb za vodenje bratstev. Najmanj je med nami poznana služba bratskega animatorja. To ni animator bratstva OFS, pač pa animator povezovanja bratstva OFS s Frančiškovi otroki (FO) in Frančiškovo mladino (FRAMA). Skupaj z duhovnim asistentom in svetom FRAME naj bi bratstvu FRAME zagotavljal primerno vzgojo v Frančiškovem duhu, kot pravi 97. člen Generalnih konstitucij OFS.

Po krajšem odmoru smo se razdelili v skupine po službah, ki jih opravljamo v bratstvih. V delavnicah smo v roke dobili prvi osnutek Priročnika. Skupaj smo si poglobljeno pogledali službe predsednika, tajnika, blagajnika, odgovornega za vzgojo in bratskega animatorja. Delo v delavnicah smo prekinili s kosilom, celotno srečanje pa zaključili z litanijami svetega Frančiška ter sklepnim blagoslovom v cerkvi sv. Štefana.

Marjetka Birk OFS

Utrip dela v delavnicah so povzeli voditelji le-teh

Delavnica za predsednike in podpredsednike (br. Metod Trajbarič)

Že od nekdaj so na podobna srečanja hodili predsedniki. Tako so še vedno številčno najbolj zastopani, tudi če gre za srečanje svetov. Zato je bila naša skupina verjetno najštevilčnejša.

V skupini smo seveda spoznavali predlog priročnika za predsednike. Morda bi bilo bolje, če bi skupino razdelili, da bi delo hitreje potekalo. Po drugi strani pa je bilo koristno poslušati »izkušnje z vseh vetrov«. V konstitucijah je navedenih kar precej opravil in dolžnosti predsednikov. Tako smo tudi na delavnici preleteli kar nekaj področij.

Pereča vprašanja so se vrtela o srečanjih, o oddaljenih bratih, ki ne hodijo na mesečna srečanja, o (ne)delovanju svetov, vprašanja letnih poročil in še in še.

Kot že večkrat doslej, sem začutil, da podobna srečanja sestram in bratom, ki so sprejeli neko služenje, veliko pomenijo. Dragocena je izmenjava izkušenj, radi bi odgovore na svoja vprašanja, a se v svoji vlogi počutim nemočnega, saj imajo sami morda več izkušenj. Pa vendar se je marsikdo na koncu zahvalil, da je bilo srečanje bogato.

Naduto bi bilo misliti, da bo nastajajoči priročnik navodilo za uporabo z odgovori od A do Ž. Hkrati pa mi je ravno to srečanje dalo potrditev, da je dobrodošla vsaka misel, vsak napotek, ki želi nekaj dati, spodbujati in pomagati pri opravljanju službe, ki so nam jo zaupali naše sestre in bratje.

Delavnica za bratskega animatorja (s. Fani Pečar)

OFS mora biti v luči svojega poslanstva pripravljen, da prenaša svoje izkušnje evangelijskega življenja mladim, ki čutijo, da jih privlači sveti Frančišek, in išče njim primerna sredstva, da bi jim približal evangelijsko življenje. Bratstva OFS naj ponudijo bratstvu FRAME bratskega animatorja, ki bi skupaj z duhovnim asistentom in svetom FRAME zagotavljal primerno vzgojo v Frančiškovem duhu.

Tako je zapisano v Generalnih konstitucijah v členih 96 in 97, v poglavju, ki opredeljuje odnos Frančiškovega svetnega reda do Frančiškove mladine. Ob tem je nastal leta 2011 dokument **Smernice za bratsko animacijo** in tega smo si na delavnici o bratskem animatorju pogledali. Bratska animacija je predvsem spremljanje mladih pri njihovem iskanju življenjskega poslanstva. Ker je FRAMA sestavni del OFS, je to najprej naloga celotnega bratstva, bratski animator pa je samo tisti, ki spodbuja in poganja celotno dogajanje.

Njegove naloge so, da:

- ☞ spremlja mlade,
- ☞ spodbuja Frančiškov način življenja,
- ☞ zagotavlja povezanost z OFS,
- ☞ dela za promocijo FRAME (v OFS in zunaj).

Zaradi tega njegov lik opredeljujejo naslednje značilnosti:

- ☞ je dinamičen, duhovno mladosten,
- ☞ odprt in pripravljen za učenje,
- ☞ osebnostno skladen, duhovno bogat in vzgojen,
- ☞ spoštljiv, zna poslušati in je odprt za dialog,
- ☞ službo sprejme prostovoljno,
- ☞ če se le da, nima drugih zadolžitev v bratstvu.

V Sloveniji so v mariborski pokrajini po krajevnih bratstvih v glavnem že izvolili tudi bratske animatorje, drugi pa morajo to nalogo še izpolniti.

Delavnica za odgovorne za vzgojo (s. Marjetka Birk)

V delavnici se nas je zbralo okoli 15 sester in bratov iz različnih bratstev po Sloveniji. Bratstva se med seboj razlikujejo po številu sester in bratov, po starostni zasedbi, obliki srečanj in potrebah. Nekatera se pomlajujejo z novimi člani, druga ne. V pogovoru smo se dotaknili začetne in trajne vzgoje.

Tako za začetno kot za trajno vzgojo so na spletni strani OFS na voljo kateheze. Sestre in brate vzpodbujamo, naj jih uporabljajo. Če je le mogoče, naj se z duhovnim asistentom izmenjujejo pri podajanju katehez. Pri tem naj se, kolikor je mogoče, vključujejo vsi sestre in bratje.

Sestra z Brezij je opisala njihov način dela v začetni vzgoji. Novinci se poleg rednih srečanj bratstva udeležujejo posebnih srečanj, kjer ob spoznavanju Vodila in Konstitucij prepoznajo način življenja in svoj poklic v OFS. Ob členih si podelijo svoje razumevanje le-tega in se učijo poslušati glas Sv. Duha v sebi. Srečanje začnejo z molitvijo hvalnic in se tako uvajajo v molitev s Cerkvijo. Odločitev za vstop v red naj bo popolnoma svobodna.

V bratstvu je potrebno ustvarjati družinsko ozračje. Dobri medsebojni odnosi so temeljnega pomena. Ni važno, koliko nas je, važno je, da mi živimo zaupnost, bratstvo in ljubezen, da z veseljem živimo to, kar smo. Takšno življenje se ne dosega zgolj z družabnostjo.

Potrebno je iti na globoko, v samoto, na duhovne vaje. V mnogih bratstvih je molitev na prvem mestu. V duhovnem vodstvu je potrebna pozornost in disciplina. Zaznava se namreč zmedenost zaradi raznovrstne duhovne ponudbe.

Delavnica za tajnike (s. Doroteja Emeršič)

V skupini tajnikov smo bile štiri sestre: Marija Železnikar in KB Brezje, Silva Valič iz KB Kapela – Nova Gorica, Kristina Hafner – KB Brezje in Doroteja Emeršič, KB Ptuj – sv. Jurij.

Najprej smo pregledale pripravljeno besedilo, ob tem pa so se nam utrinjale ideje in predlogi. Na primer: ob omembi matične knjige, ki jo mora voditi bratstvo in v katero se vpisujejo podatki in dogajanja, smo ugotovili, da je še nekaj bratstev, ki je nimajo.

Zanimiva je bila informacija, da vsaj v enem bratstvu snemajo potek seje, da tajnik lažje zapiše misli, ki so bile povedane. Zanimivo!

Ugotavljali smo, da je še veliko bratstev, v katerih je izvajanje kateheze popolnoma v domeni duhovnega asistenta. Počasi se bomo morali naučiti samostojnosti in postaviti reči na pravi mesto.

Tajniško delo seveda še zdaleč ni zgolj zapisovanje srečanj in dogajanj, čeravno je tudi to zelo pomembno in vestno izpolnjevanje te naloge zahteva skrbnost, vztrajnost in natančnost.

Zelo smo poudarili tudi pomen povezanosti vseh nosilcev služb v svetu bratstva, ker le s hojo v isto smer – v življenje po evangeliju – bomo dosegli svoj cilj.

Zbrala Mateja Trajbarič OFS

NAJAVA VOLILNEGA KAPITLJA POKRAJINSKEGA SVETA MARIBORSKE POKRAJINE

Drage sestre in bratje v Frančiškovem svetnem redu!

Počasi se izteka triletni mandat služenja sveta Pokrajinskega bratstva OFS Mariborske pokrajine. Zato sklicujem **volilni kapitelj, ki bo v soboto, 25. novembra 2017, v frančiškanskem samostanu v Mariboru**. S kapitljem bomo začeli ob 9. uri dopoldan.

Vabim vas in spodbujam, da v času do kapitlja med svoje vsakodnevne molitve uvrstite tudi molitev za uspeh kapitlja in tako po svojih močeh pripomorete, da bo Gospod po predstavnikih izbral tiste, ki bodo zavzeto in z ljubeznijo služili vsem nam v naslednjem triletnem obdobju.

Prav tako pa vas prosim, da vsak pri sebi premisli o možnostih lastne razpoložljivosti za služenje.

Prijave kapitularjev zbira s. Dorica Emeršič na e-naslov **dorica.emersic@gmail.com**. Hvala!

Člani pokrajinskega kapitlja (GK, člen 77,2 in Statut OFS Slovenije, člen 22) po službi so:

- ☞ člani pokrajinskega sveta in predsedniki krajevnih bratstev,
- ☞ člani konference pokrajinskih duhovnih asistentov in pokrajinski duhovni asistent FRAME,
- ☞ predstavnik FRAME s pokrajinske ravni, ki ima tudi pravico glasovanja, če ima zaobljube v FSR, in po izvolitvi:
- ☞ en predstavnik za vsako krajevno bratstvo in za bratstva z več kot 20 člani za vsakih naslednjih 20 članov še po en predstavnik.

Blagoslovljen rožnovenski mesec vam želim!
Andreja Štunf, pokrajinska predsednica OFS

Molitev za uspeh kapitlja

Nebeški Oče, sv. Frančiška si vodil po poti ponižnega služenja Cerkvi in bratom. Prosimo Te, obnovi v nas spoznanje, da si nas Ti poklical in da samo v Tebi lahko najdemo tisti mir in veselje, ki sta napolnjevala srce sv. Frančiška. Tvoja bližina naj nas tako prevzame, da bomo zahrepeneli po času, ki nam je določen za molitev, in se ti bomo povsem izročili. V Tebi naj najdemo moč, da bomo vzljubili vse sestre in brate ter naše bratstvo do te mere, da bomo iskali le še to, kar resnično gradi naše medsebojne odnose in Tvoje kraljestvo na Zemlji. Navdihuj nas z novimi spoznanji in daj nam pogum sprejeti vse naloge, ki nam jih bo Tvoja očetovska previdnost zaupala. Vse to Te prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Vasco da Gama

Vasco da Gama je bil rojen leta 1460 ali 1469 v Sinesu na jugozahodni obali Portugalske, verjetno v hiši poleg cerkve Naše gospe das Salas. Sines je danes eno od mnogih ribiških pristanišč na obali Alentejo. Oče Estêvão da Gama je bil v času sinovega rojstva vitez v službi grofa Viseu, kasneje pa je bil imenovan za civilnega guvernerja Sinesa in je prejemal nekaj dohodka od davkov na proizvodnjo mila v Estremozu. Poročen je bil z doño Isabel Sodré, hčerko João Sodré, ki je imela angleške korenine. Imela sta šest otrok, pet sinov in eno hčerko, Vasco je bil tretji sin.

O mladosti Vasca da Game je malo znanega. Študiral naj bi v mestu Évora, kjer naj bi se naučil matematike in osnov navigacije. Znano je, da je imel dobro znanje astronomije, in možno je, da se je učil pri astronomu Abrahamu Zacutu. Opisujejo ga kot neustrašnega in preprostega mladeniča.

Leta 1492 je kralj Janez II. Portugalski poslal Vasca da Gama v pristanišče Setúbal južno od Lizbone in v Algarve, da zaseže tamkajšnje francoske ladje kot maščevanje za ropanje na portugalskih ladjah brez vojne napovedi – naloga, ki jo je hitro in učinkovito opravil.

Leta 1497 je portugalski kralj Manuel I. omogočil raziskovalno odpravo z namenom odkriti morskoto do Indije, ki

jo je vodil Vasco da Gama. Mnogi v tistem času niso verjeli, da sta Atlantski in Indijski ocean povezana, in so dvomili v uspeh, medtem ko je bil Vasco da Gama vanj prepričan. V nasprotju s Kolumbom je pot načrtoval proti jugu, ob obali Afrike. Iz Lizbone je 8. julija 1497 odplul s štirimi ladjami – sv. Gabrijelom, sv. Rafaelom in Berriom ter ladjo z zalogami. Po petih mesecih potovanja je obplul Rt dobre nade, se ustavil v Mozambiku in Keniji in po težavah z muslimanskimi pomorščaki, ki tujcev niso prijazno sprejeli, ker so motili njihovo trgovino, 20. maja 1498 pristal v Indiji. Leto kasneje se je z začimbami in dišavami vrnil na Portugalsko kot junak, čeprav je na poti nazaj utrpel veliko škodo. Manuel I. je njemu in vsem njegovim družinskim članom ter njihovim naslednikom podelil déden plemiški naslov »dom« (lord). Postal je grof Vidigueira – prvi portugalski grof, ki ni bil plemiškega porekla. Zaradi njegovega uspeha se je začela trgovina z Indijo, ki so jo imeli v rokah Portugalci, ki so zaradi blaga, ki so ga dostavljali v Evropo (posebno popra), postali vodilna trgovska sila.

Leta 1502 je v Indijo ponovno odplul, tokrat z 20 ladjami. Med potjo se je bojeval z arabskimi ladjami in v Indiji

vzpostavil portugalsko oblast. Po opisih sodeč pri tem ni kaj preveč sledil miroljubnemu pristopu svetega Frančiška Asiškega.

Po vrnitvi se je upokojil, vendar je ostal kraljevi svetovalec v indijskih zadevah. Okrog leta 1501 se je poročil s plemkinjo Katarino de Ataide. Par je imel šest sinov in eno hčerko.

Po 20 letih so ga leta 1524 ponovno poslali v Indijo, da bi ustavil podkupovanje, ki se je razpaslo med tamkajšnjimi portugalskimi oblastniki. Ko je prispel v Koči, je zbolel za malarijo in 24. decembra 1524 umrl. Njegovo telo so leta 1539 prenesli na Portugalsko, kjer so ga pokopali v samostanu v Lizboni.

DAROV ZA REVIZO BF

17.8.2017	AHAJ Marija Marta	20,00 €
30.8.2017	TAVČAR Marija	10,00 €
31.8.2017	VERA GOLOB	20,00 €
1.9.2017	DRUŽINA ŠKET	20,00 €
12.9.2017	HODAK PRIMOŽ	20,00 €
13.9.2017	ŠOLSKE SESTRE DND	30,00 €
13.9.2017	KB TOLMIN	100,00 €
15.9.2017	JOŽE PAPA	10,00 €
18.9.2017	FERDINANDA VOGELSANG	10,00 €
18.9.2017	SELAN STANISLAVA	20,00 €
19.9.2017	MARIJA RAMOVŠ	30,00 €
19.9.2017	GREIF VERONIKA	15,00 €
30.9.2017	KB ŠKOFJA LOKA	50,00 €
	SKUPAJ	355,00 €
Bog povrni vsem darovalcem!		

Obisk generalnega ministra OFM

V dneih od 18. do 22. oktobra 2017, je bil na bratskem obisku v Sloveniji frančiškanski generalni minister br. Michael A. Perry OFM.

Prvi dan se je ustavil na Kostanjevici pri Novi Gorici, zvečer pa je bilo srečanje z njim na Sveti Gori, kjer nas je nagovoril pri sv. maši ob 17. uri.

Drugi dan smo mu malce razkazali naravne znamenitosti, se ustavili v Nazarjah, kjer se je srečal tudi s sestrami klarisami, zvečer pa nas je ob 19. uri nagovoril pri sv. maši v Mariboru, svoje obljube pa je izrekla Frančiškova mladina in dve sestri OFS.

Tretji dan je dopoldne spoznaval Kamnik, kjer je bilo tudi srečanje z vsemi brati frančiškani, popoldne pa je preživel na Bledu in na Brezjah.

Četrty dan je preživel v Ljubljani, kjer je bilo na Viču tudi srečanje z ljubljanskim nadškofo p. Stanetom Zoretom, ki nas je nagovoril pri sv. maši, po njej pa v dvorani Antonovega doma srečanje in pogovor z br. Michaelom.

V nedeljo je še opravil nekaj pogovorov z različnimi mediji in nas nagovoril pri sv. maši na Tromostovju, popoldne pa je sledila vrnitev v Rim.

Opravičilo

V prejšnji številki revije Brat Frančišek je bil v članku z naslovom »Zaobljube OFS na Kostanjevici« napačno naveden priimek somaševalca p. Filipa Rupnika. Opravičujemo se za to in za morebitne druge napake.

Uredništvo

Zaobljube OFS v KB Šiška

Na predvečer praznika svetega Frančiška Asiškega in ob 90. obletnici blagoslovitve našega svetišča smo v torek, 3. oktobra 2017, imeli veliko veselje. Dve kandidatki, Ema in Helena, sta izrekli slovesne zaobljube v Frančiškov svetni red. V zavesti, da ju je poklical Gospod, sta najprej obnovili krstne obljube in javno potrdili lastno odločitev za življenje po evangeliju po zgledu svetega Frančiška in po Vodilu Frančiškovega svetnega reda.

Praznovanje se je pričelo s sv. mašo. Ob vstopu v cerkev so slovesno zadonele orgle in zapeli so združeni zbori vseh

frančiškanskih župnij. Slovesno bogoslužje je vodil naš duhovni asistent p. Silvin Krajnc OFM. Pri nagovoru je med drugim tudi povedal, da so pri zbiranju sredstev za gradnjo cerkve sv. Frančiška v Šiški zelo zavzeto sodelovali bratje in sestre OFS iz cele Slovenije. V tridesetih letih 20. stoletja je bilo v Sloveniji 52.000 članov OFS in imeli so svoj mesečnik Cve-

tje z vrtov sv. Frančiška. Poleg denarnih darov so darovali tudi mnogo prstanov in te je arhitekt Plečnik mojstrsko vgradil v kroni Matere Božje in Deteta Jezusa na stranskem oltarju. Kako veličastna je misel, da se že 800 let pridružujejo vedno novi in novi bratje in sestre, ki jih je očaral asiški ubožec!

Po pridigi je sledil vrh nocojšnjega praznovanja. Ob navzočnosti dveh prič, s. Jane in s. Frančiške, sta kandidatki izrekli zaobljube, ki jih je sprejel predsednik KB Šiška br. Tomaž. Z njima se je veselilo celotno oltarno občestvo. Pri prošnjah smo prosili, da bi novo zaobljubljeni sestre zavzeto živeli po evangeliju in z veseljem živeli svoje poslanstvo v našem bratstvu.

Po sveti maši je sledil spomin smrti sv. Frančiška – tranzitus. Ob navzočnosti

celotne frančiškanske skupnosti v Šiški in našega krajevnega bratstva smo z lučkami v rokah obhajali ta čudovit obred. Praznovanje se je nadaljevalo v župnijski učilnici, kjer smo se zadržali v prijetnem klepetu ob dobrotah, ki sta jih za svoj veliki dan pripravili naši novi sestre.

Mir in dobro.

*Sveti Frančišek in Mati Božja, prosita za nas.
Frančiška Koren OFS*

Zaobljube OFS in vstop v noviciat v KB Maribor – Sv. Marija

Ob priložnosti obiska frančiškanskega generalnega ministra br. Michaela Perryja sta v četrtek, 19. oktobra 2017, pri večerni sv. maši izrekli svoje obljube OFS sestri Vera Fliser in Zofija Hegediš, noviciat pa je začel Dani Šket.

br. Janez Papa

Intervju

Stanka Mihelič OFS

V septembru nas je povabila na duhovno- literarni večer, ki ga je ob izidu svoje 7. pesniške zbirke z naslovom *Luč vere* pripravila v cerkvi Marije Vnebovzete pri Novi Štifti. Prečudovite recitacije njene poezije, ki je molitev njenega srca, in milozvočna glasba, ki je napolnjevala svetišče, so nas spremljale še pozno v noč ...

Stanka, kako se spominjaš svojega otroštva?

Blizu sem bila doma, v Zamostecu. Ko sem bila stara 2 leti in pol, sem šla v bolnico na Staro goro in prišla domov pri sedmih letih. Potem me je cela vas prišla pogledat. Tako zanimivo je bilo, ker sem govorila po »gosposko«, ne po domače. Rekla sem, skodelica in ne

»šalca«, »šefla« je bila zajemalka. To je bilo tako zanimivo! Bila pa sem tudi pogumna. Velikokrat sem kar ušla in hodila po vasi. Iskala sem družbo, saj sem bila v bolnici ves čas med otroki.

Bila si učiteljica in z možem Darkom sta si ustvarila družino ...

Da, učila sem na šoli s prilagojenim programom v Ribnici, potem pa v osnovni šoli v Dobropolju, zgodovino in zemljepis. Z možem sva si zelo različna, skupna pa sta nama dobrota in potrpežljivost, da sprejemava to različnost. Kar lepo peljeva naprej! In Božjo pomoč čutiva pri tem ... Rodilo se nama je pet otrok: Darko je star 39 let, Mitja 38, Katja 37, Marija 24 in Toni 22 let. Vsi so velik Božji dar. Po prvih treh porodih sem morala prenehati s poučevanjem, ker sem imela zdravstvene težave. Sem invalidna od rojstva, takrat pa so se težave stopnjevale. Vsake dve leti sem bila na operaciji ...

Na vrtu ne moreš delati?

Ne, ne morem. Počutim se, kot da nisem enaka drugim. To sem zelo težko sprejela, a vse delim z Jezusom. Vse, kar delam, delam z Njim. Brez te bližine ne morem živeti. Vse izročam v Božje roke. Vse moje otroke, vse rajne, vse. Včasih me kdo prosi, da molim za določen namen, in sem vesela teh prošenj. Pred Bogom moraš biti iskren in ponižen.

Nedavno sta z možem praznovala 40. obletnico poroke. Kako se spominjaš praznovanja?

Bilo je kot v filmu. Nepozabno! Nikoli nisva praznovala obletnic, edino ob 20-letnici nas je p. Niko povabil, ker smo pomagali pri praznovanju velikega šmarna. Prepričana sva bila, da tudi tokrat ne bo kakšnega praznovanja. V nedeljo sem vabila na kosilo enega otroka, pa drugega, tretjega in nihče ni mogel

pri. Potem pa reče Toni, najmlajši, in njegova Saša, da sva vabljeni v neznano. Najprej smo se ustavili na črpalki, kjer sva dobila čokoladico, potem pa smo se peljali na hrib, na Orle. Ko smo stopili v gostilno, so bili vsi tam zbrani! Vsi otroci, vnuki, ... vsi! Ploskali so, jaz pa nisem mogla narediti niti koraka! Resnično, ne bi naju mogli bolj presenetiti! V zadnjem času sem čutila, da otroci odhajajo od doma. Letos sta se poročila dva sinova. Ne morem jim ničesar dati. To zadnjo knjigo sem napisala s prav posebnim namenom, kot doto svojim otrokom. Luč vere, to je tisto, kar bi jim želela podariti!

Kako lepo je tukaj, kakšna milost je, da lahko vsak dan gledaš gor na hrib Marijo Vnebovzeto pri Novi Štifti!

Da, to je pa res! Resnično, so dnevi, ko je še posebno lepo. Bilo je letos na praznik povišanja svetega križa. Na malem zvoniku se je »ujelo« sonce in je zažarelo kot hostija. Tega se sploh ne da opisati. To se dogodi samo na kakšen prav poseben dan.

Marijo imaš zelo rada, kajne?

Vse, kar se dogaja v mojem življenju, vse izročam Njej! Naj sem molila za otroke, družino, za koga, ki je bil bolan, ... vse sem povedala Njej! Kadar mi je bilo v življenju najbolj hudo, sem v mislih splezala v Njeno naročje in se je držala z vso močjo. Ne vem, Ali bi me lahko kdo odtrgal od Nje!

Potem pa vse to čutenje preliješ v pesmi, ki so kot molitve. Kako nastajajo?

Včasih sem vse čutila kot neznansko nebeško lepoto! Občudovala sem sonce, ki je zahajalo, meglice, našo cerkev, ki je izredno lepa. Vedno pa so se pojavljale

Bog miru!
 Frančiška si naučil biti majhen,
 biti mati,
 biti brat in sestra,
 Biti ljubeč do Boga,
 do človeka in do stvarstva.
 Poslušam svetega Glasnika,
 asiškega Ubožca,
 ki govori o dobroti
 in odpuščanju,
 o usmiljenju in miru.
 Ni sovražil, ni ubijal,
 ni razdvajal, ni rušil ...
 Obnavljal je in zidal,
 pozdravljal in blagoslavljal,
 Gospod, naj tudi jaz postanem
 majhen,
 premajhen, da bi lahko umrl,
 da ostanem na vseh cestah sveta
 le berač Ljubezni,
 berač Tvojega miru!

(Stanka Mihelič)

notranje stiske, tudi duhovne bolečine. Res sem trpela! Vse to mi je bilo dano zato, da sem spoznavala in občutila milost odrešenja. Včasih sem šla od maše, pa je po poti »zažuborelo« in sem potem doma samo pisala, pisala ... Tako sem se pogovarjala z Jezusom. Največkrat pa zvečer, ko so šli otroci spat in se je vse umirilo, takrat je bil moj čas, posvečen Bogu. Zdaj imam več časa in prav vsak večer naredim kakšno kitico za Boga! Veliko sem sama, če sem hotela slišati odgovor na svoj dvom, sem kar zapisala vprašanje in potem, kakor sem čutila, da mi glas odgovarja, tako sem zapisala. To mi je resnično pomagalo. Ko sem leta 2000 odkrila dnevnik sestre Favstine, sem videla, da je tudi ona tako delala. To me je reševalo.

Kdaj si odkrila Frančiškov svetni red?

Vsak ima svojo duhovno pot. Nekoga

bolj nagovarja stvarstvo, drugega medsebojni odnosi, nekdo ima potrebo po globljem spoznanju Boga. Če je Bog dal blagoslov za prvi in drugi red, ga je gotovo dal tudi za tretji red! Tam, kjer so bratje prvega reda, tam bi moral biti tudi tretji red. Ne moremo drug brez drugega! Tudi pri nas v Novi Štifti je bratstvo. Na žalost smo vsi starejši, skoraj ni mlajših. Ne bi si pa upala prevzeti kateheze, mislim, da je duhovnik maziljen, je postavljen kot pastir in ima v sebi božjo modrost, božjo moč. Naj se mi še tako trudimo, ni tako, kot če je zraven duhovnik. Njegova beseda ima težo, za njim stoji Bog. On mora biti tihi, ki vodi bratstvo. To je moje mnenje. Spominjam se začetkov našega bratstva, kako smo bili veseli drug drugega! Bili smo odprti in domači drug z drugim. Čutili smo se povezani v eno veliko

družino. Še danes se spominjam lepega srečanja na Brezjah, ko smo skupaj na dvorišču molili angelovo češčenje. Bilo je nepozabno.

Obljubila si, da boš živela evangelij sredi tega sveta. Kako to izpolnjuješ?

Vse moje pesmi imajo vedno na začetku navedek iz Svetega pisma. Nobenega dela ne morem začeti brez Boga. Čutim pa v srcu veliko hvaležnost za vse milosti, ki so mi bile dane. Neskončno sem bila hvaležna ob vsakem rojstvu. Ne znam opisati sreče, ki sem jo čutila v srcu vsakič, ko sem prinesla domov novorojenega otroka! Čutim, da je bil najin zakon deležen velikega blagoslova. Neskončno hvaležnost pa čutim tudi za to, da imam vero, da mi je Bog ohranil to milost. Če imam vero, potem imam vse!

Kaj si želiš za naprej?

Dvigni, Gospod, nad nami svetlobo svojega obličja!

Ps 4,7

Ko zasije Luč,
k njej obrnem pogled,
začutim jo ...
O, kako skrivnostno
se tudi jaz spremenim
v njen zlati odsev.
Težko je ohraniti
zlatu Luč v sebi,
bleščeča zrna,
da jih ne prekrijejo sence sveta,
da jih ne ugasnejo
vrtinci pozabljenja.
Zato varno hodim
le v Tvoji sredini
in objemam
žarke Tvoje levice,
žarke Tvoje desnice.

(Stanka Mihelič)

Če ti povem po pravici, zase nimam nobenih želja. Le za otroke, da bi imeli službe, da bi bili srečni. In Boga prosim za ljubezen. Če imam ljubezen, bom imela rada Boga, svojo družino, vse ljudi, ptičke in vse ostalo. Če imam ljubezen, mi ni nič težko. Ogromno mi je bilo darovano in zelo sem hvaležna za vse!

Kaj bi nam še rada povedala?

Prosite samo za ljubezen, če boste imeli ljubezen, boste imeli vse! Vsakega boste lahko imeli radi, celo tistega, ki vam je skrivil kakšen las!

Draga sestra Stanka, hvala, da si nam odstrla delček svojega srca in delila z nami lepe in tudi težke trenutke v svojem bogatem življenju. Bog te blagoslavlja še naprej in Marija Vnebovzeta naj te varuje!

Pogovarjala sem se Mateja Trajbarič OFS

Volilni kapitelj Frančiških otrok in FRAMA

»Vstani s kavča in se pridi ohladit v morje!« - VOLILNI KAPITELJ NS FO in FRAMA

Pa je prišel ta že dolgo pričakovani, malce počitniški vikend na obali. Z vseh vetrov nas je sv. Frančišek zvabil v Strunjan. Kot se spodobi, smo v petek zvečer pričeli z malce zapoznelo večerjo in nadaljevali z družabnim programom, kjer so bile na preizkušnji naše komunikacijske spretnosti.

Naslednje jutro smo se prebudili v sončen in pričakovanja poln dan. Se sprašujete, kaj smo tako pričakovali? – Volitve novega narodnega sveta Frančiških otrok in Frančiškove mladine vendar. Kmalu po zajtrku smo začeli s pripravami. Pridružilo se nam je še nekaj članov, ki so se udeležili samo volitev. Z nami pa je bil

tudi br. Metod Trajbarič, ki je tudi vodil kapitelj kot predsednik OFS. Preteklo je veliko časa, modrih misli, telefonskih klicev, rezanja listkov, preštevanja listkov, pisanja imen, vzdihov »ma, kdaj bo konec« in »kej bo hmal kosilo«, a na koncu smo jih dobili!!

Nov narodni svet, ki nas bo spremljal 3 leta sestavljajo: Predsednica: Karin Črnigoj, podpredsednik: Nejc Presečnik, MB pokrajina: Klara Brudar, LJ pokrajina: Valentina Čermel; ostali člani: Claudio Korošec, Jernej Birk in Nina Oven. Duhovni asistenti, ki bodo bdeli nad novim narodnim svetom pa so: s. Urša Marinčič ŠSFKK, br. Andrej Sotler OFMConv, br. Jakob Kunšič OFMCap ter br. Janez Papa OFM. ALELUJA!! ☺

Seveda mi najbrž ni treba nadaljevati, da smo po volitvah imeli slavnostno

kosilo, ki sta nam ga pripravila skrbna Brina in br. ata Žizek OFS. Popoldan smo preživeli bolj sproščeno, na obali. Tako so lahko tudi Mariborčani in Ljubljančani okusili še zadnjo morsko ohladitev v letošnjem letu.

Večer smo zaključili s sveto mašo.

V nedeljo smo dan začeli s sveto mašo, saj so nas potem vsi duhovni asistenti zapustili zaradi obveznosti v domačih krajih. Naše skupno druženje smo zaključili s kosilom.

Sedaj, ko je vikenda konec, se z veliko hvaležnostjo za ta tri leta, ki so minila, za te ljudi, ki sem jih spoznala, in za to, da sem lahko rasla, z izkušnjo obračam k Nebeškemu Očetu in ga prosim, naj blagoslovi vse mlade, ki se podajajo na pot, ki smo jo mi hodili ta tri leta.

Ines Vodopivec

Obljube FRAMA v Mariboru

Obisk generalnega ministra OFM br. Michaela Perryja je pospešil ritem tudi mariborski Frami, saj so obljube FRAMA izrekli pri sv. maši, ki jo je daroval v frančiškanski baziliki, v četrtek 19. oktobra 2017. Sedem študentov in študentk je prvič izreklo svoje obljube FRAMA, šest pa jih je obljubo obnovilo. Tisti, ki niso mogli biti prisotni, bodo svoje obljube obnovili na duhovnem vikendu, ki ga bomo imeli od 10. do 12. novembra 2017.

br. Janez Papa

Alep

»Vse moramo obnoviti, vendar pri tem nismo sami.«

Alep je bil veličastno mesto, dokler niso nadenj prišli smrt, kri in uničenje. Vendar pa obstajajo tudi številni znaki upanja. Msgr. Abou Khazen, škof cerkve latinskega obreda v Alepu, je ob srečanju s predstavniki Združenja pro Terra Sancta govoril o enem najbolj uničenih mest v sirskem konfliktu, ki se zdaj poskuša dvigniti iz ruševin. V zadnjih letih je zgodba o mestu vključevala tudi več prijateljev in podpornikov. Ali, kot je rekel škof: »Brez vas se ne bi zmogli upirali.«

Na kraju, kjer se je v starih časih potekala Svileni cesta, na območju delovanja sv. Pavla, je bilo bogato mesto, znano po svoji lepoti na celotnem Bližnjem vzhodu: Alep. Danes je večina mesta uničena zaradi konflikta v Siriji, ki traja že več kot šest let. Mesto je bilo osvobojeno v decembru, a vse je treba obnoviti.

»Sprva, v prvem letu vojne, so militantne skupine mestu še prizanašale. Potem pa so počasi začele vdirati vanj, dokler ga niso odrezale s pomanjkanjem vode in razsvetljave. Kmalu zatem sta sledila groza in uničenje.« To je povedal škof ob srečanju z predstavniki Združenja pro Terra Sancta v Milanu.

Rekel je, da je vesel, da se lahko sreča in zahvali tistim, ki so v teh letih pomagali frančiškankom kustodije Svete dežele pri njihovi podpori lokalnemu prebivalstvu. »Brez vaše pomoči se ne bi imeli moči upirati,« je dejal z ganjenostjo v glasu.

Toda škof Abou Khazen ni mislil le na zelo pomembno gospodarsko pomoč. »Vaša bližina je bila in je zelo pomembna, ker se tako ne počutimo več zapuščene. Kristjani so bili že z okoli 180.000 verniki manjšina, zdaj pa nas je le okoli 30000 do 40000. Vendar se zdaj ne počutimo več kot šibka ali preganjana manjšina, temveč smo del velike družine, ki nas ljubi in nam je blizu. To nam zelo veliko pomeni. Torej, hvala.«

Danes se v Alepu spet začne življenje in nekateri od tistih, ki so pobegnili, so se vrnili. Toda rane so še vedno globoke in potrebno bo veliko časa, da znova začnemo graditi, kjer je to mogoče. »Z vašo pomočjo smo že začeli obnavljati nekatere hiše in stanovanja, vendar imamo več kot 3000 prošenj za obnovo bivališč!« Tudi razdeljevanje paketov hrane in zdravil ter pomoč pri iskanju zaposlitve za tiste, ki so izgubili vse, se nadaljuje.

Poleg tega je približno 6000 otrok, starih okoli štiri leta, ki so jih zapustili med ruševinami. Večino teh otrok so rodile ženske iz Džihada, ki so prišle iz tujine, da bi spremljale borce. »Družba na te otroke gleda kot na slabo seme ... Nihče jih noče. Vendar pa razmišljamo, kaj bi storili,« je povedal škof Abou Khazen.

Še vedno je veliko trpljenja, vendar je škof optimist, ker je poleg pomoči tudi veliko pričevanj o upanju. Takšno pričevanje je na primer navzočnost redovnikov, ki nikoli niso zapustili države, »nobeden od njih«. Ali pa edinost, ki je nastala med različnimi krščanskimi izpovedmi ali z muslimani v tako imenovanem »ekumenizmu krvi«, kar je edini način za nadaljevanje poti.

Nagradna številčnica

Poiščite besede, ki jih zahtevajo opisi, in njihove črke pripišite k številkam. Črke nato prenesite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v vodoravnih vrstah prebrali pregovor v zvezi s sestro, za katero sv. Frančišek Asiški v svoji Hvalnici stvarstvu pravi, da »ji nihče v življenju ne uide«.

1 2 3 4 = ograja iz kolov ali lat,

5 6 7 8 9 10 11 12 13 = oblika izražanja veselja,

14 15 16 17 = predmet za zapenjanje oblačila ali za okras, navadno okrogel.

Sestavila: Frančiška Pavlič

	9	3	14	10	6	8	16
6	4	1	3	5	10	17	7
11	10	1	3	4	11	13	1
3	4	6	13	17	15	12	13
1	6	4	2	12	10	14	13

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

Na Zemlji je prostor za vse!

Na uredništvo ste poslali 23 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

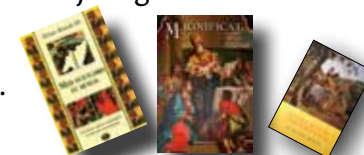
Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Peter Žagar**, Koprška c. 2, SI-6322 Portorož.
2. nagrada: **Barica Sladič**, Slavka Gruma 20, SI-8000 Novo mesto.
3. nagrada: **Helena Buček**, Betajnova 21, SI-1360 Vrhnika.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. decembra 2017. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Milan Bizant, Med svetlobo in senco;
2. nagrada: Revija Magnificat;
3. nagrada: 3 kompleti razglednic Sončna pesem.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene
(33-34)

XXXIII.

Kako sveta Klara na papežev ukaz blagoslovi kruh, ki je bil na mizi; zaradi tega se na vsakem hlebu prikaže znamenje svetega križa.

Sveta Klara, nadvse vdana učenka Kristusovega križa in plemenita sadika gospoda svetega Frančiška, je bila v takem sluhu svetosti, da je niso samo škofje in kardinali goreče želeli videti in slišati, marveč tudi sam papež, ki jo je pogosto obiskoval.

Med drugimi je šel sveti oče k njej v samostan, da bi jo slišal govoriti o nebeških in božjih rečeh. In ko sta se takole o mnogočem pogovarjala, je sveta Klara zapovedala pogrniti mize in postaviti nanje kruh, da bi ga sveti oče blagoslovil. Čim sta končala duhovni pogovor, sveta Klara spoštljivo poklekne in ga prosi, naj mu bo všeč blagosloviti kruh, postavljen na mizo. Sveti oče odgovori: "Prezvesta sestra Klara, hočem, da ti blagosloviš ta kruh in narediš čezenj znamenje presvetega Kristusovega križa, kateremu si se vsa predala." Sveta Klara pravi: "Presvetli oče, odpustite mi, a vredna bi bila prehu-

de graje, če bi si pred Kristusovim namestnikom drznila izvršiti tak blagoslov jaz, ki sem revna ženska." In papež odgovori: "Da se to ne bo štel v predrznost, marveč v zaslugo pokorščine, ti pod sveto pokorščino ukazujem, da narediš čez te hlebe znamenje presvetega križa in ga blagosloviš v božjem imenu."

Tedaj je sveta Klara kot prava hčerka pokorščine tiste hlebe kar najpobožneje blagoslovila z znamenjem presvetega križa. In glej čudo! Na vseh hlebih se prikaže prelepo vrezano znamenje svetega križa. Nato so od tistih hlebov le nekaj pojedli, druge so zaradi čudeža shranili. Ko je sveti oče videl čudež, je vzel nekoliko kruha, se zahvalil Bogu in odšel, zapustivši sveto Klaro s svojim blagoslovom.

Tisti čas sta bivali v samostanu tudi sestra Hortulana, mati svete Klare, in sestra Neža, Klarina lastna sestra. Obedve polne kreposti in Svetega Duha, sta živeli s sveto Klaro in z mnogimi drugimi svetimi redovnicami. Tem je sveti Frančišek pošiljal mnogo bolnikov in one so s svojimi molitvami in z znamenjem presvetega križa vse ozdravljale.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

33. premišljevanje

Znova naletimo na svetnike, ki ravnajo po svoje. Tako se zgodi vedno, ko se Rožice ponižajo pred našo občutljivostjo, ki sama od sebe ne zaupa tako imenovani verski domišljiji.

Ko pa vse pretehtamo, najdemo nekaj vidikov, ki nam pomagajo pri premišljevanju.

Prvi je v tem, da cerkvena oblast prizna karizmatično svetost in ji dodeli prvo mesto.

V zgodovini Cerkve se to ni dogajalo ravno pogosto.

Drugi je simbolika kruha, okrog katerega se odigrava edinost Cerkve in s katerim obhajamo Jezusovo odrešenje.

Tretji je odrešensko izžarevanje klavzurnih samostanov. V časih merljive učinkovitosti ni slabo spomniti, da se kontemplativci predajajo ne le Bogu, ampak tudi bližnjemu, vsakemu na svoj način.

Na vsak način mi ta stran omogoča spregovoriti še o drugih prvinah in ne le o verski domišljiji. Klari je veliko pomenilo, da se je borila za zvestobo Frančišku, ko je od papeža dosegla potrditev svojega Vodila, ki se je neposredno navdihovalo pri Vodilu za brate prvega reda.

Obiskujemo naše sestre klarise; ko smo zaposleni s pastoralnimi obveznostmi, nam duhovni pogovor v govorilnici odkrije, kaj je res bistveno ...

Čut za bratski sprejem in za velikodušno podelitev ...

Za mnoge brate so prav one bile in so blagoslovljeni kruh.

XXXIV.

Kako je sveti francoski kralj Ludvik šel osebno kot romar v Perugia, da je obiskal svetega brata Egidija.

Sveta Klara, nadvse vdana učenka Kristusovega križa in plemenita sadika gospoda svetega Frančiška, je bila v takem sluhu svetosti, da je niso samo škofje in kardinali goreče želeli videti in slišati, marveč tudi sam papež, ki jo je pogosto obiskoval. Med drugimi je šel sveti oče k njej v samostan, da bi jo slišal govoriti o nebeških in božjih rečeh. In ko sta se takole o mnogočem pogovarjala, je sveta Klara zapovedala pogrniti mize in postaviti nanje kruh, da bi ga sveti oče blagoslovil. Čim sta končala duhovni pogovor, sveta Klara spoštljivo poklekne in ga prosi, naj mu bo všeč blagosloviti kruh, postavljen na mizo. Sveti oče odgovori: "Prezvesta sestra Klara, hočem, da ti blagosloviš ta kruh in narediš čezenj znamenje presvetega Kristusovega križa, kateremu si se vsa predala." Sveta Klara pravi: "Presvetli oče, odpustite mi, a vredna bi bila prehu-

Sveta Klara, nadvse vdana učenka Kristusovega križa in plemenita sadika gospoda svetega Frančiška, je bila v takem sluhu svetosti, da je niso samo škofje in kardinali goreče želeli videti in slišati, marveč tudi sam papež, ki jo je pogosto obiskoval. Prišel je zato v Perugia, kjer je takrat prebival brat Egidij, in ko je le z malim spremstvom došel do samostanskih vrat kot ubog, neznan romar, je z veliko vztrajnostjo vprašal po bratu Egidiju, ne da bi vratarju povedal, kdo je, ki to zahteva. Vratar gre tedaj k bratu Egidiju in pravi, da je pri vratih romar, ki vprašuje po njem. Bog pa je temu v duhu razodel, da je to francoski kralj. Brez odloga zapusti tedaj celico z veliko razburjenostjo in teče k vratom. In ne da bi se kaj vprašala ali da bi se bila že kdaj prej videla, oba z veliko spoštljivostjo poklekmeta, se objameta in poljubita tako zaupljivo, ko da bi si bila že dalj časa velika prijatelja. A pri vsem tem ni govoril ne eden ne drugi, temveč sta se molče z znaki blage ljubezni objemala. In ko sta tako dalj časa objeta klečala, ne da bi si rekla besedo, sta se ločila; in sveti Ludvik je nadaljeval svojo pot, brat Egidij pa se je vrnil v svojo celico. Ko je bil kralj odšel, je vprašal neki brat kraljevega spremljevalca, kdo je bil oni, ki se je z bratom Egidijem tako dolgo objemal. Ta mu odgovori, da je bil Ludvik, kralj Francije, ki je prišel, da bi videl brata Egidija. Ko je brat to povedal drugim, so bili vsi zelo žalostni, da jim ni brat Egidij znil niti besede; in očitajoč so mu rekli: "O brat Egidij, zakaj si bil tako neotesan, da tako svetemu kralju, ki je iz Francije prišel, da bi te videl in slišal od tebe kako dobro besedo, nisi ničesar rekel?"

Brat Egidij odgovori: "Predragi bratje, ne čudite se temu, zakaj ne jaz njemu ne on meni ni mogel reči besedice: kakor hitro sva se objela, je luč božje modrosti odkrila in razodela njegovo srce meni in moje njemu. In ko sva si tako po božjem delovanju pogledala v srce, sva to, kar je on hotel meni in jaz njemu povedati, veliko bolje in z večjo tolažbo zvedela, kakor pa bi, če bi si govorila z usti. In če bi si hotela z glasom pojasniti, kar sva čutila v srcu, bi naju to prej užalostilo kakor pa potolažilo, ker je človeški jezik pomanjkljiv in ne more jasno izraziti tajne božje skrivnosti. Vedite torej, da me je kralj čudovito zadovoljen in v duši potolažen zapustil."

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

*Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in odmeve prevedel br. Miran Špelič.*

34. premišljevanje

Rožice očitno poudarjajo poteze čudežnega. Vendar pa ostajajo pri bistvenem. Srečanje dveh kontemplativcev, ki se ljubita iz božjega srca, nima kaj dosti opraviti s psihoafektivno spontanostjo ali z družabnim bontonom.

Zakaj bi vedno skrbel le za videz? Vsak človeški klepet lahko postane teološki razgovor. Nekateri izrazi kažejo, na osnovi česa se povežeta dve osebi, ki vesta, da pripadata Bogu in da od Boga prejemata bratsko občestvo.

Precej tega je v evangeliju, na primer tam, kjer Jezus prosi mater, naj razume, da on pripada Očetovemu poslanstvu.

Neizrekljivo je nekaj običajnega, kadar človek hodi po poteh mistike, čeprav se mistika ne opredeli zgolj z neizrekljivostjo (Rožice tu še večajo zmedo).

- ☞ Poznavanje Boga brez uporabe pojmov in podob.
- ☞ Občestvo src brez besed.
- ☞ Zgostitev življenja v notranjem molku.
- ☞ Ekstaza ljubezni, ki onemogoči običajno delovanje človekovih sposobnosti (čutenja, domišljije, razuma, želja ...)
- ☞ Subjektivnost, prežeta s Skrivnostjo.

V ozadju Rožic je teza, ki jo mora premisliti vsak, ki pripada Frančišku: da smo poklicani k mističnemu izkustvu. Ideološka predstava, ki jo imajo o mistiki Rožice, je vprašljiva, sledeča izjava pa sovpadne z Vodilom in življenjem: »Nadvse si morajo želeti Gospodovega duha in njegove svete dejavnosti, vedno morajo moliti s čistim srcem« (FPVod 10). Dovolj je, če preberemo poglavja 17 in 22-23 Nepotrjenega vodila.

Sveta dežela pred 800 leti

Prvi prihod frančiškanov v svete kraje

Na generalnem kapitlju leta 1217 je Frančišek brata Elija iz Cortone imenoval za prvega provinciala province Svete dežele. Še istega leta so se prvi Frančiškovi bratje naselili na Jutrovem v mestu Akon. Staro pristaniško mesto so križarji osvojili v dvajsetdnevem obleganju in ga poimenovali Saint Jean d'Acre (Sv. Janez v Akonu). Zgradili so mogočno utrdbo in cerkve v novem gotskem slogu. Še zdaj je ohranjen velik refektorij (obednica) križarjev Joanovcev.

Po bitki pri Hatinu v Galileji leta 1187 je bil za križarje Akon izgubljen. Toda Rihard Levjesrčni ga je v tretji križarski vojni znova osvojil in Akon je bil tako še sto let glavno mesto križarskega kraljestva. Tu je bil tudi sedež jeruzalemskega patriarha, kajti Jeruzalem je bil v muslimanskih rokah. V Akonu je br. Elija postavil prvo frančiškansko postojanko na Bližnjem vzhodu.

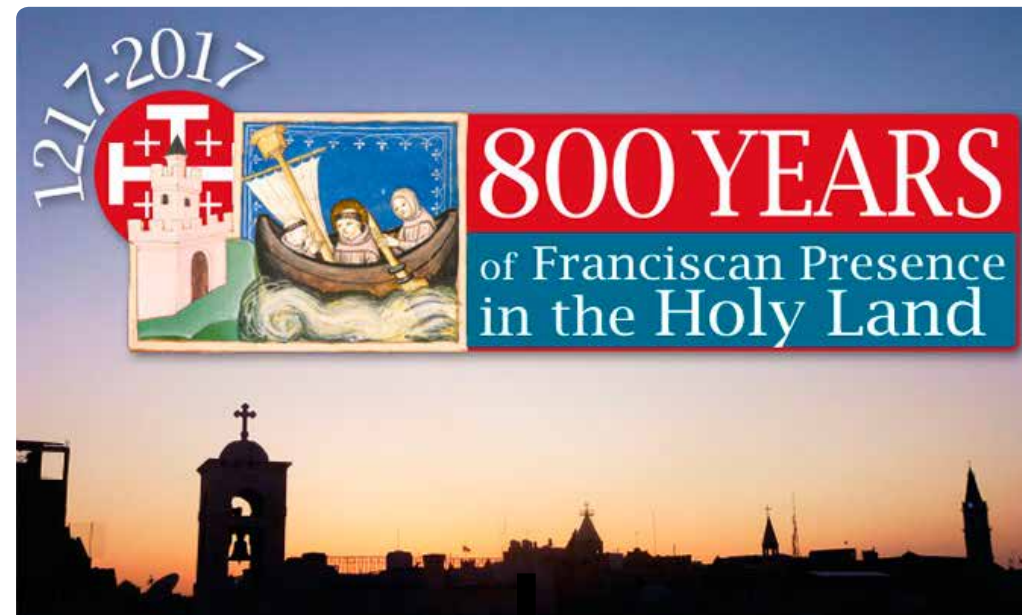
Od tod je poslal brate v Tripoli in v Tir, v Anatolijo, v Grčijo, na Kreto in na Ciper. V kratkem času je red pognal korenine v tem okolju. V Akonu se je naselil tudi znameniti pridigar Cezar iz Speyerja. Največji del področja, ki ga je obsegala provinca Sveta dežela, je bil pod oblastjo Saracenov.

Frančišek in njegovo hrepenenje, da bi deloval med muslimani (Saraceni)

Frančišek je vedno negoval željo, da bi deloval med muslimani. Tega ni hotel doseči z orožjem, temveč s pristno in živo vero v Kristusa. Prepričan je bil, da bo bratom z uboštvom in ponižnostjo uspelo tudi med muslimani in da bodo prejeli vse potrebno za življenje. Njegovo misijonsko poslanstvo je bilo poslanstvo miru in dialoga. Pripravljen je bil na dialog s tistimi, ki so bili v preteklosti največji nasprotniki.

V 16. poglavju *Nepotrjenega vodila* je Frančišek nakazal dva načina, kako naj bratje ravnajo glede Saracenov.

Prvi misijonski korak manjših bratov naj bo preprosto, skromno in zgledno krščansko življenje v muslimanskem okolju.

Po tem življenjskem zgledu naj sledi zgled Besede, vendar z omejitvijo: samo če bo to Gospodu ugajalo! Ti napotki asiškega ubožca so bili v takratnem krščanskem svetu zelo nenavadni. Muslimane so imeli za pravo zlo, sv. Frančišek pa jih je sprejemal kot ljubeznive brate. Tudi njim – kakor vsemu stvarstvu – je hotel biti Frančišek brat in njihovo zveličanje je cenil enako kakor krščansko. Hotel jim je pridigati o Kristusu, pa čeprav bi zato moral v smrt. Za prvi poizkus, da bi pridigal muslimanom v Siriji, se je Frančišek odločil že leta 1212. Ladjo je pred dalmatinsko obalo zajelo neurje in se je zato vrnila v Italijo. Drugi poizkus je potekal med letoma 1213 in 1214. Tokrat je hotel priti Frančišek iz Španije v Maroko. Ker je na poti zbolel, pa se je moral predčasno vrniti. Tretji poizkus mu je uspel in zgodil se je znameniti obisk pri sultanu v Egiptu leta 1219.

Posebno pomenljiv je ta dogodek tudi zato, ker za nobeno drugo dejanje sv. Frančiška ni tako natančnih dokazov kakor prav za njegov obisk pri sultanu Maleku el Kamilu.

Najzgodnejše pričevanje o tem dogodku je na pergamentu izšlo še za življenja sv. Frančiška, celo preden je napisal svojo *Oporoko*. Prvi dokument imamo izpod peresa sv. Jakoba iz Vitryja (1170–1240), ki je bil škof v mestu Akon med letom 1216 in 1228. Ta izredno učen duhovnik in pridigar je bil osebno navzoč v peti križarski vojni v Egiptu, ko so hoteli križarji zavzeti pristanišče Damieto in s tem odločiti ponovno zavzetje Jeruzalema, ki je bil takrat v muslimanskih rokah. In tudi Frančišek je bil takrat tam. V pismu papežu Honoriju III. piše škof Jakob o tem pustolovskem dogodku o Frančišku pred sultanom: »Učitelj teh bratov in tudi ustanovitelj reda je pravi božji prijatelj in zelo upoštevan med ljudmi. V naš tabor je prišel vse razvnet in se za vero

ni bal, ko je šel v tabor naših nasprotnikov. In nekaj dni je pridigal v saracenskem taboru božjo besedo, vendar z malo uspeha ...«

Še nadaljnjih šestnajst besedil enajstih različnih avtorjev poroča o obisku sv. Frančiška pri sultanu Maleku. Najobsežnejša pa so poročila Jakoba iz Vitryja v njegovem delu *Historia Orientalis* (Zgodovina Vzhoda). Potem so tu še br. Tomaž Čelanski kot prvi Frančiškov življenjepisec, sv. Bonaventura in br. Jordan. Vsi poročajo o Frančišku pred sultanom, a vsak skozi svoja »očala«.

Kako je prišlo do pete križarske vojne?

Papež Inocenc III. je leta 1203 pozval na novo križarsko vojno, ki je imela za cilj znova osvojiti svete kraje. Po uničujočem porazu, ki ga je sultan Saladin zadal krščanski vojski v bitku pri Hatinu leta 1099 že osvojili, spet v muslimanskih rokah,

Po smrti Inocenca III. leta 1216 je njegov naslednik Honorij III. nadaljeval priprave na križarski pohod. Leta 1217 so se prve čete odpravile na Vzhod. Vojvoda Leopold VI. Avstrijski je bil prvi, sledil mu je madžarski kralj Andrej. Akon je bil glavno mesto križarske države. Križarji so po prihodu v Palestino najprej opravili nekaj operacij proti muslimanom. Tako je bila pod goro Tabor ena večjih bitk in še danes so vidne ruševine tega dogodka. V maju 1218 so se boji preselili v Egipt. Križarji so predvidevali, da bodo od tam najlažje osvojili Jeruzalem. Pristaniško mesto Damietta v Egiptu ob izlivu vzhodnega rokava Nila v Sredozemsko morje je bilo zelo pomembno arabsko pristanišče, ki so ga začeli oblegati. V poznem poletju je prišel tja Frančišek in se pomešal med križarje.

Brat Frančišek pride pred sultana

Poleti, 24. junija 1219, se je Frančišek na praznik Janeza Krstnika v Anconi vkrcal na križarsko ladjo. Viri poročajo, da je bil z njim spremljevalec brat Peter iz Katanije, generalni minister reda. Število bratov spremljevalcev je bilo zagotovo večje, ker so bili namenjeni ostati na Vzhodu kot misijonarji. Provinca Sveta dežela je potrebovala misijonarje. Na plovbi so se na kratko ustavili na Cipru, preden so dosegli končni cilj v Akonu.

Brat Elija je v Akonu sprejel ustanovitelja reda z velikim veseljem. Nekateri zgodnji frančiškanski viri poročajo o svetnikovem prihodu takole: »Čeprav popolnoma presunjen in obenem težko bolan, je plesal v prekipjavajočem veselju, da je smel stopiti na tla svojega Gospoda in njegove svete Matere.«

Postanek v Akonu je trajal le kratek čas, Frančišek se je s križarji odpravil pred Damieto v Nilovi delti, ki so jo križarji že oblegali. V srcu je imel samo eno željo, da bi se namreč osebno srečal s sultanom. Tam je najprej doživel brezobzirnost in ošabnost mnogih udeležencev. Videl je ropanje in pohlep po imetju. Spoznal je, da to ni pravična vojna in da gre za Bogu prav nič dopadljivo dogajanje. Križarjem je preroško odsvetoval napad na muslimane. Žal je požel le preklinjanje in jezo. O tem poroča Tomaž Čelanski. Dne 29. avgusta 1219 je bila krščanska vojska hudo poražena.

Po tej bitki, v kateri so seveda tudi muslimani utrpeli veliko škodo, je bilo še več novih krvavih bojov med sovražnimi vrstami vse do nastopa premirja. Sultan Malek al Kamil, Saladinov nečak in vladar muslimanskega ozemlja, je sovražnikom ponudil celo mirovni sporazum. To je Frančišek razumel kot božji dar, kot priložnost, da bi šel v tabor Saracenov, »nevernikov«. Sam ni bil prepričan, ali se bo tudi živ vrnil. Asiški ubožec je predvsem hrepenel po tem, da bi muslimanom in sultanu oznanil božjo besedo. Najprej je načrt predstavil papeškemu odposlancu, kardinalu Pelagiju, in ga prosil za dovoljenje. Čeprav kardinal ni imela razumevanja za takšen podvig – bil je celo prepričan, da vodi v smrt –, mu načrta ni preprečil, ker je vedel, da ta edinstveni mož uživa papeževo podporo. Tako se je brat Frančišek v prvih dneh septembra v spremstvu brata Illuminata iz Rietija napotil v sovražni tabor. Frančiškanski viri poročajo, da sta kmalu padla v roke sovražnikov. Muslimanski vojaki so ju pretepli, ker so ju sumili, da sta vohuma. Ker pa je bilo premirje, so ju pustili zaradi pogajanj o miru s sultanom ali zato, ker so mislili, da sta ubežala iz krščanskega tabora, saj sta bila neoborožena. Na glas sta klicala: »Sultan! Sultan!« In končno so ju privedli predenj. Popolnoma nepredvidljiv prizor: dva krščanska berača v sivorjavi kuti, muslimanski vladar v izbranih oblačilih. Brata iz vrst križarjev in voditelj Saracenov si stojijo naproti – sredi križarske vojne. Vsi viri enotno poročajo: Malek al Kamil je sprejel Frančiška z velikim spoštovanjem. Zelo se je potrudil za svojega gosta, in kakor poroča Jordan iz Giana v svoji kroniki, ga je celo negoval, ker je utrpel rane, ko so ga vojaki ob prehodu čez frontno črto pretepli, ter zaradi malarije in očesne bolezni pod močnim egiptovskim soncem.

Frančišek je pogumno pridigal muslimanskemu vladarju o Kristusu. Poleg frančiškanskih kronistov o teh pomembnih dogodkih poroča tudi akonski škof Jakob iz Vitryja. Kot očividec piše v svoji *Zgodovini*: »V mojem času, ko je Frančišek oznanjal vero v Kristusa, so mu sultan in vsi njegovi zelo prisluhnili. Sultan se je celo zbal, da bi se kdo izmed vojakov zaradi njegovih ognjevitih besed spreobrn timeril in prestopil na stran krščanske vojske. Zato mu je ukazal, naj se z vso častjo in varnim spremstvom vrne nazaj v krščanski tabor. Ob slovesu mu je dejal: 'Moli zame, da mi bo milostljivi Bog razodel tisti zakon in tisto vero, ki mu je najbolj dopadljiva.'«

Da je bil svetnik v resnici pri sultanu v Egiptu, potrjujejo tudi arabski viri. Ti viri poročajo o nekem Faku el Din Farisu, zelo vplivnem mistiku na sultanovem dvoru. Njegov nagrobnik nosi napis: »Ta je vsem poznan po svojih krepostih. Njegov dogodek z Malekom al Kamilom in kar se je zgodilo z menihom, je zelo pomenljivo.« Imenovani menih je lahko samo asiški ubožec. K sultanu je prišel brez težav, ker je bil oblečen kakor sufi (muslimanski mistik) in je nastopil kot verski poslanec in ne kot politični posrednik. Kot mistik se je Frančišek srečal z mistikom. In sultan, ki je bil znan po tem, da je bil zelo odprt za verska vprašanja, mu je prisluhn timeril. Frančiška je posebno ganilo, da ti »neverniki« molijo celo petkrat na dan. Slišal je muezina, ki je petkrat na dan povzdign timeril svoj glas k Bogu. Svetnik je v muslimanih videl brate, ker je tudi zanje Kristus prel timeril svojo kri. Za brate pa jih je imel tudi zaradi molitvene povezanosti z Bogom.

Sultana je prevzela vera tega malega, preprostega moža. Bil je kristjan, a popolnoma drugačen od vseh drugih. Tako daleč od sovraštva in sil timerilja.

Dva tedna po Frančiškovem prihodu

Darovi za Sveto deželo (avgust–september 2017):

Vida	Semiz	5,00 €
Marija	Bečan	10,00 €
Jože	Jernejčič	10,00 €
Janez	Lipovec	10,00 €
Milan	Tekavec	10,00 €
Marija	Mohorič	10,00 €
Marija	Vilar	10,00 €
Stanislav	Stanič	12,00 €
Mojca	Cibej	14,00 €
Cecilija	Suhadolnik	20,00 €
Damijana	Belak Mrhar	20,00 €
Gašper	Blažič	20,00 €
Marija	Čeh	20,00 €
Gašper	Blažič	20,00 €
Frančiška	Metelko	20,00 €
Dolores	Omahen	30,00 €
Ana	Kastelic	30,00 €
Helena	Rihtar	50,00 €
Danica	Šebanc	50,00 €
Milena	Goršič	50,00 €
Franc	Beravs	60,00 €
Franc	Beravs	60,00 €
Terezija	Kostrevec	120,00 €
Joško	Fajdiga	150,00 €
SKUPAJ		811,00 €

se je končalo premirje in prišel je trenutek slovesa. Sultan ga je želel bogato obdariti z različnimi darovi in denarjem. Frančišek, ki je hotel biti vedno ubog – in njegovi bratje so ga posnemali –, je darove ljubeznivo odklonil. Morda je sultan Malek al Kamil pomislil na suro v Koranu, ki naroča dvojce: dajati miloš timerino revežem in skrbeti za podporo mošejam. Svetniku je predlagal, naj vzame denar za uboge in za vzdrževanje cerkva. Frančišek je tudi to izključil. Preden timeril je prišel brez orožja in bogastva in takšen je hotel tudi oditi, popolnoma gol in ubog slediti golemu Kristusu. Nekaj pa je asiški ubožec le vzel s seboj: rog iz slonove kosti. S takšnim rogom muezin kliče k molitvi (ta rog hran timeriljo v muzeju v Assisiju).

Približ timerilala se je ura slovesa. Malek al Kamil, duhovnik in politični voditelj

muslimanskega sveta, je prosil Frančiška za molitev, tako poroč timerilata življenjepisca Jakob iz Vitryja in sv. Bonaventura. Nato je dal sultan Frančišku in njegovemu sobratu prosto pot.

V resnici je bilo to zgodovinsko srečanje. Medtem ko so se kristjani in muslimani medseboj timerilno bojevali in je bila vsaka stran preprič timerilna o svoji pravič timerilni in sveti vojni, je stal mali, neoboro timeriljeni kristjan brez česar koli pred najviš timeriljim predstavnikom države in muslimanske vere.

Ali je Frančišek po srečanju s sultanom odšel v Jeruzalem ali Betlehem, ni povsem zanesljivo znano. Najstarejši viri ne poroč timerilajo o tem. Dejstvo je, da je vojna med križarji in muslimani še trajala. In kaj še govori proti temu, da bi Frančišek obiskal svete kraje? Papež Honorij III. je prepovedal romanja v Jeruzalem zaradi velikanskih prispevkov, ki so jih muslimani zahtevali za obisk svetih krajev. S tem bi muslimane denarno podpirali. Se je Frančišek kot apostolski in katoliški mož tega držal? Ali je šel prek tega? Brat Angel Klarenski namreč poroč timeril, da je Frančišek od sultana prejel pismo, ki mu je dovoljeval timerilno vstop na svete kraje brez plačila. Ali je bilo to zgolj pobož timerilna želja brata Angela ali resnič timerilnost? V nadaljevanju isti brat pripoveduje, kako je Frančišek priš timeril na betlehemske poljane, kako je stal ob obali Genezareškega jezera in v Kani pil vino, kako je noč timeril prebil v molitvi na samotnem griču, kako je čez dan potoval po vaseh, kako je konč timerilno prispel v Jeruzalem in objokoval Kristusovo trpljenje in kako je nekaj dni pozneje pel na gori vnebovzetja. Prav tako poroč timerilajo Rožice sv. Frančiška, da se je sultan na smrtni postelji spreobrn timeril in postal kristjan.

Poleti 1220 se Frančišek z bratom Elijem, provincialom Svete dežele, Petrom Katanskim, njegovim namestnikom, in bratom Cezarjem iz Speyerja iz Akona

vrn timeril v Italijo in pristal v Benetkah, po izroč timerililu na otoku San Francesco del Deserto v beneški laguni, kjer je ostal nekaj časa in nato odšel naprej.

Po končanem premirju so križarji z velikimi izgubami le osvojili Damieto in s tem so se jim odprla vrata v Kairo in dalje v Egipt, ni pa jim uspelo osvojiti Jeruzalema. Vojska je nadaljevala pot proti Kairu, Egipč timerilani pa so jim delali težave s poplavljanjem poti po Nilovi delti. Leta 1221 so križarji morali zapustiti Egipt.

Prav sultan Malek al Kamil se je nazad timerilnje tudi pogajal cesarjem Friderikom II. Ob križarskem pohodu so dne 18. februarja 1229 brez preli timerilvanja krvi dosegli sporazum, po katerem je bil kristjanom zagotovljen prost dostop do svetih krajev, tudi na Tempeljski grič z Al Akso in Omarjevo mošejo, ki so ju prepustili muslimanom. Tako so kristjani in muslimani lahko romali v Jeruzalem k svojim svetišč timerilcem.

Frančiškovi sinovi obnovijo svetiš timerilča v Sveti deželi

Egiptovski sultan Bajbars II. je leta 1309 dovolil »bratom z vrvo timeril« (tako so imenovali frančiškane na Vzhodu), da se naselijo pri dvorani zadnje večerje na gori Sion, pri božjem grobu in v Betlehemu ter

tam opravljajo sveto bogoslužje. Dekret sultana Bajbarsa je veljal izključno za frančiškane. To je prvi dokument najvišje muslimanske oblasti, ki uradno imenuje frančiškane za »varuhe krščanskih krajev«.

Papež Janez XXII. je leta 1328 izdal provincialu Svete dežele naročilo, naj pošlje dva brata v svete kraje.

Manjši bratje so – kakor že sam redovni ustanovitelj – zelo častili Kristusovo človeško naravo. Tako so si šteli v veliko čast, da smejo obnoviti nekdanja svetišča iz bizantinske dobe, pa potem iz križarskih časov, vendar ne samo svetišča, znova so lahko začeli opravljati tudi sveto bogoslužje. Njihovo delo se je uresničevalo v dveh smereh: ponovna vzpostavitev tistih svetišč in svetopisemskih mest, ki so ostala za križarji, na primer cerkev božjega groba in cerkev rojstva v Betlehemu, poleg tega pa še obnovitev krajev iz bizantinske in križarske dobe, ki so bili po večini razrušeni. Tako lahko ločimo v tej zgodovini dve obdobji. Prvo sega od začetka 14. stoletja do leta 1920, drugo pa od leta 1920 do danes.

Dokončni povratak »bratov z vrvjo« v Palestino se je zgodil leta 1333 ob izredni naklonjenosti kralja Roberta Anžuskega in njegove soproge Sancije z Majorke. S posredovanjem takratnega generalnega ministra frančiškanskega rega je ta kraljevski par odkupil od egiptovskega sultana Maleka al Naserja Muhameda dvorano zadnje večerje na Sionu za 20000 dukatov, nekateri zgodovinarji govorijo celo o vsoti 32000 zlatih dukatov. Frančiškani so se tako mogli dokončno naseliti pri dvorani zadnje večerje. Ob njej so zgradili križni hodnik in samostan ter dvorano obnovili. Današnja gotska obokana dvorana kaže na takratni časi. »Bratje z vrvjo« so lahko opravljali bogoslužje le tu, pri

božjem grobu in v Betlehemu. Mali samostan na krščanskem Sionu je ostal središče bratov do leta 1551, ko so jih od tem znova pregnali.

Frančiškane Cerkev postavi za varuhe svetih krajev

Napore kraljevskega para Roberta iz Neaplja in Sancije z Majorke za podporo frančiškanski službi na svetih krajih sta podkrepili še buli papeža Klemena VI. leta 1342, *Gratias agimus* in *Nuper carissimae*. S tem je Cerkev izročila frančiškanom skrb za svete kraje. Od tedaj lahko prihajajo bratje v službo v Sveto deželo iz vseh dežel sveta in tam živijo pod pokorščino gvardijanu na svetem Sionu.

Bula Papeža Klemena VI. (1342)

Klemen, škof, božji služabnik, svojim ljubljenim sinovom, generalnemu ministru in provincialnim ministrom reda manjših bratov, pozdrav in apostolski blagoslov.

Zahvaljujemo se darovalcu vseh darov. Dajemo mu vso hvalo, ker je v naših ljubljenih otrocih, kralju Robertu in kraljici Sanciji iz Sicilije, vzbudil tako veliko gorečnost in pobožnost. Ta dva sta svetel zgled darežljivosti v delih, ki sta jih izkazala našemu gospodu in odrešeniku Jezusu Kristusu v čast in spoštovanje do njegovega svetega groba in ostalih svetih krajev onkraj morja.

Pred nekaj časa je Sveti sedež dosegla dobra vest kralja in kraljice. Svetemu sedežu sporočata, da sta z težkimi in napornimi pogajanjmi pri sultanu iz Babilonije (to je Kairo), dosegla lastništvo božjega groba, ki ga je posvetila Odrešenikova rešnja kri, in tudi drugih svetih krajev. Sporočilo tudi navaja, da smejo bratje vašega reda za vedno ostati v cerkvi, ki se imenuje božji grob, in tam slovesno prepevati svete maše, opravljati božanski oficij, kar že delajo nekateri bratje reda, ki so tam navzoči. Prav tako je isti sultan izročil omenjenemu kralju in kraljici tudi dvorano zadnje večerje, kapelo, v kateri se je Sv. Duh razlil nad apostole, in še drugo kapelo, v kateri se je Kristus po vstajenju prikazal apostolom in je bil tudi Tomaž navzoč. Kraljica se tudi zavezuje, da bo poskrbela za preživetje dvanajstih bratov vašega reda, ki bodo opravljali liturgijo v cerkvi božjega groba, skupaj s tremi laiki, ki bodo pomagali bratom.

Da bi se uresničil ta načrt, ki nam ga je kraljica predložila in ga mi s svojo apostolsko oblastjo podpiramo, je potrebno, da na svete kraje vedno pošiljamo pobožne brate in primerne služabnike v omenjenem številu.

Soglašamo s pobožnim in življenjsko pomembnim predlogom, ki sta ga dala Kralj in Kraljica in hvalimo njuno dejanje, ker je vredno božjega blagoslova. Njunim željam in razlogom smo naklonjeni in jih radostno podpiramo. S to bulo vam dajemo z apostolsko oblastjo tudi ustrezno pooblastilo za zdaj in v prihodnje na zahtevo kralja in kraljice, da odgovorni bratje v redu tja pošljete sposobne in pobožne brate iz vsega reda v določenem številu.

Glede na važnost in pomembnost te službe, je potrebno, da ste pri izbiri bratov za službo v čast božjo pri božjem grobu, kakor tudi pri zadnji večerji in v kapelah, zelo pazljivi. Provincialnega ministra je potrebno vedno vprašati o njegovem pristanku za brate, ki bodo poslani v deželo onkraj morja.

Poleg tega vam dajemo tudi oblast, v primeru, če bi se kdo od bratov upiral, da ga primerno opomnite, tudi s cerkvenimi kaznimi. Nič ne more nasprotovati tem navodilom, ne apostolske prepovedi in tudi ne statuti reda, čeprav bi bili podprti s slovesno potrditvijo po apostolski ali drugačni zakonodaji in tudi ne, če bi bili od Svetega sedeža pod interdiktom, v splošnem ali v posebnem primeru, ali izvzeti iz suspenza ali izobčenja, tudi ne, če bi apostolsko pismo ta indult popolnoma in v vsem in izrecno in dobesedno navajalo.

Želimo, da so bratje, ki so v to službo določeni in so navzoči na področju dežele onkraj morja, pod pokorščino in vodstvom brata gvardijana vašega reda, ki je kot provincialni minister Svete dežele.

Dano v Avignonu, 21. novembra 1342, v prvem letu našega pontifikata

Popotni dnevnik (nadaljevanje)

Ne boj se stopiti na neznano pot, da bi dosegel nepoznane cilje

7. avgust

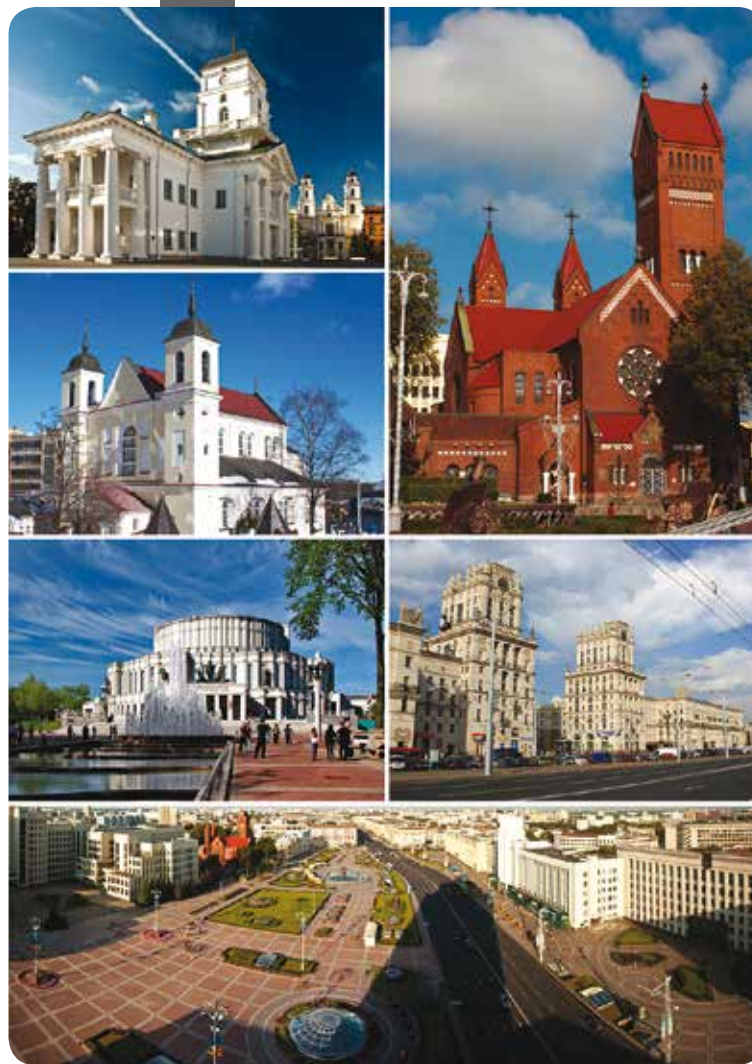
Danes pa zarana. Sveta opravila zgodaj in na postajo v Vilnius. Vozovnica do Minska stane 16,88 EUR in vlak odpelje ob 7.15. Vsa mejna procedura za izhod iz Litve je že na postaji pred vstopom v vlak. Pred menoj so neki športniki iz Uzbekistana, ki so si nabavili cele gore vesel, verjetno za vodni šport. Vse se je uredilo in vlak je točen. Že po pol ure vožnje pride cela četa beloruskih kontrolorjev, v glavnem so kontrolorke, in začne se pregled dokumentov. Ob meni sedi Belorusinja poljskega rodu, katoliške vere, in mi pove, da je najbolje potovati z vlakom. Na avtobusu ali v avtomobilu je treba čakati tudi do pet ur. Vlak pa ima vozni red, zato poteka kontrola med vožnjo. Vožnja tako traja le dve uri in pol. Carinica je tudi v moj kovček vtaknila svoj nos in spraševala, ali imam 10.000 dolarjev gotovine, pa sem ji dejal, da je nevarno toliko denarja nositi po svetu. In je dala mir. Vlak je res odličen, motorka, s samopostrežnim avtomatom za kavo, čaj, čokolado. Potnikov je kar precej in so v glavnem namenjeni na končno postajo Minsk.

Sopotnica mi je hitela pripovedovati, kako lepo je v Belorusiji, vse je čisto, brez smeti in papirčkov, je verska svoboda in sploh in oh. Tako se mi še povečuje radovednost, da doživim državo, v kateri sem prvič in sem slišal o njej že najrazličnejše stvari, take in drugačne.

Ko opazujem pokrajino, vasi, polja in gozdove, vidim, da so bili podatki krepko socialistični. Strehe skromnih hiš na vasi so skoraj same salonitke, morda celo iz An-hovega. Polja so zadružna, to je tudi sopotnica potrdila. Žetve še ni bilo, verjetno bo do pravoslavne velike maše. Letina je glede na nas v zamiku kar mesec dni.

Gledano zgodovinsko, je ta predel slovanskega sveta, v katerega sem znova vstopil, nekaj svojkega. Slovani in Balti so se naselili na območju današnje Belorusije med 6. in 8. stoletjem. V 9. in 10. stoletju so začele nastajati prve beloruske države: Pološka (Poľackaje), Turovska (Turaŭskaje) in Smolenska (Smalenskaje) kneževina ter nekaj manjših.

In ko sva v taksiju s šoferjem razpravljala o Lukašenku, je dejal, da samo še tri leta, potem bo pa sprememba. Bolj ko hvalim lepoto in čistost mesta, bolj me prepričuje, da to ni Lukašenkova zasluga, ampak zasluga beloruskega naroda. Je dejal, da Lukašenko ne pometa, čistočo mesta vzdržujejo ljudje. In imel je prav. V mestu je mnogo gradbišč zaradi izgradnje nove proge podzemne železnice. Sicer je pa vtis res enkrat, široke ulice, visoke zgradbe, starih hiš je razumljivo malo. Dobil sem še več koristnih informacij, da pač četrtina ljudstva (od 10 milijonov v državi) živi v Minsku. Vprašal sem ga, kaj delajo, in je dejal, da čakajo, da pes crkne. Mislil sem si svoje. Potožil je o bednih pokojninah

in da mora delati 12 ur dnevno, da mu ostane ob mesecu 600 dolarjev. Upokojenci pa imajo 200 dolarjev pokojnine. Na boljšem so oficirji in miličniki, ki imajo višje pokojnine. Sem ga vprašal za prevoz proti Polocku in Vitebsku in je svetoval mašrutko, to je značilen kombi, ki je hiter in nabira ali odlaga potnike v določeni smeri. Vlak je drag in počasen, avtobus pa hitrejši. Torej sem založen z informacijami.

Prvič je bil Minsk v pisnih virih omenjen leta 1067 zaradi bitke na Nemigi (belorusko *Няміга*). Stare različice imena mesta so Miensk, Mieńsk in Mieniesk. Ljudska etimologija povezuje ta poimenovanja z glagolom *menjati* (belorusko *мяняць*), vendar je bolj verjetno, da je Minsk dobil ime po reki Menka, ki danes teče po ceveh pod mestnimi ulicami. Minsk je bil pomembno mestno središče srednjeveške Pološke kneževine (belorusko *Полацкае княства*).

Navadno je hotelska soba na voljo enkrat popoldne. V hotelu sem bil že pred 10. uro dopoldne in soba je bila že pripravljena. Tako sem odložil prtljago in se peš odpravil na obhod. Najprej sem imel vtis, da bistvene stvari za mesto manjkajo. Kavica bi se prilegla, pa nič od tega. Potem bi bilo potrebno kaj odtočiti in ko najdem objekt, je bil zaprt zaradi preurejanja. Vprašam damo na postajališču, ali ve, kje je kaj od tega. Ničevno ne znaju! je rekla tepka. Torej nič prijaznosti. Potem se mi je pa odprlo. Po uri in pol hoje vidim ob veliki zgradbi ministrstva tudi »kafe« in tam se je našlo še več, celo kosilo za 8 beloruskih rubljev, kar je 3,5 EUR. (menjava 1 EUR = 2,3 BYN; štiri ničle so odbili za preteklo novo leto). V času kosila pa šank ni deloval, da bi ljudstvo ob jedi pilo čaj ali sok! Nadaljujem in prikaže se čudovita rdeča zgradba, zidana z opeko, s tremi zvoniki, in to je bila stolnica. Očitno ni bila porušena med vojno. Čudovito ohranjena in zmerno obiskana z molilci, katerim sem se pridružil. Slavijo tudi 500 let prvega prevoda Svetega pisma v belorusščino. In šele po obisku Najsvetejšega se mi je zgodilo novo prikazanje, namreč bar s solidno kavo. Potreba je bila namreč že prav očitna. In zaradi tega prikazanja sem dodal še armenski konjak, ker pač to sodi skupaj.

piše p. Peter Lavrih

Sveta dežela za novo leto 2018

Za iskalce Jezusa in druge, ki se želijo srečati z Njim v Njegovi domovini od 27. decembra 2017 do 3. januarja 2018 – 8 dni

PROGRAM ROMANJA:

dan, 27.12.2017: polet iz Zagreba, pristanek v Tel Avivu in vožnja z avtobusom do hotela v Betlehemu, namestitev za 2 noči, prenočevanje.

dan, 28. 12.: Oljska gora in dogodki, ki so vezani na Jezusovo trpljenje: Getsemani, Votlina izdajstva, Dominus flevit, Očenaš, Vnebohod, Betfage, sveta maša.

dan, 29. 12.: Cezareja ob morju, Stela Maris, Muhra, Tabor, gora Jezusove spremenitve, sv. maša, Nazaret (2 noči).

dan, 30. 12.: Izvir Jordana, Cezareja Filipova, Galilejsko jezero, obisk krajev ob jezeru, kjer je Jezus učil in delal čudeže: gora Blagrov, Tabha, Kana Galilejska, sv. maša.

dan, 31. 12.: Nazaret, mesto Jezusove mladosti - shodnica, svetopisemski muzej; Mrtvo morje, Jeriha, Qumran, Betlehem. Silvestrovanje v Betlehemu: pričakovanje novega leta, slovesna večerja in nato družabnost.

dan, 1. 1. 2018: praznovanje Jezusovega rojstva v Betlehemu, obisk bazilike rojstva, Mlečne votline. Popoldne obisk rojstnega kraja sv. Janeza Krstnika v Ein Karem in novega dela mesta Jeruzalem.

dan, 2. 1.: Jeruzalem - praznovanje Velike noči, Božji grob, Kalvarija, zid žalovanja, sveta maša v Božjem grobu, Bethesda.

dan, 3. 1.: dvorana zadnje večerje, sveta maša, sv. Sion - sklep romanja, odhod na letališče v Tel Avivu in polet v Ljubljano.

CENA: za mlade do 26. leta starosti - 850 €; za ostale 1.090 €. Če bo romarjev manj kot 40, se cena zviša za 50 €.

V ceno je vključeno:

- ☞ letalske vozovnice in letališke takse,
- ☞ polpenzion v Sveti deželi,
- ☞ avtobusni prevozi na celotni poti,
- ☞ vstopnine, kot je navedeno v programu,
- ☞ nezgodno zavarovanje »Tujina«.

V ceno niso vračunane napitnine (30 € po osebi), ki se plačajo v Izraelu.

Bivanje: hotel Sahara in Casa Nova v Betlehemu, hotel v Nazaretu; dvo/tro- posteljne sobe - TWC, polpenzion. Doplačilo za enoposteljno sobo: 110 €.

PRIJAVE SPREJEMAMO TAKOJ oz. DO ZAPOLNITVE MEST (45)!

PODATKI, POTREBNI OB PRIJAVI:

- ☞ ime in priimek (kot je v potnem listu)
- ☞ rojstni datum
- ☞ številka in datum veljavnosti potnega lista (veljaven mora biti vsaj še 6 mesecev ob nastopu potovanja)
- ☞ e-naslov in telefonska številka.

Obvezna pisna prijava:

NAČIN PLAČILA: za mlade je možnost plačila v 4 obrokih: prvi obrok 200€ ob prijavi, drugi obrok 200 € do 15.9.; tretji obrok 200 € do 15. 11., ostalo do 15. 12. 2017. (lahko samo v dveh: ob prijavi 470 €, ostalo do 15. 12. 2017).

NAPOTKE za romanje s potrebnimi informacijami boste dobili 14 dni pred odhodom.

VODSTVO ROMANJA: p. Peter Lavrih, ofm, CTS.

Stolnica v Milanu – Švica – pot Einsiedeln

Glacierexpress in Berninapass – vlak na celi poti.

24.1. – 27. 1. 2018

Švica je bila vedno lepa in draga dežela – zimska zasnežena pot pa je prav čarobna. Zato imate pred seboj takšen program, ki bo v lepoti zime pokazal Švico v popolnoma novi podobi. Izbran program vas pelje od vzhoda do zahoda, skozi Valis v Engadin, vedno po izbranih progah, ki razkrivajo čudovite podobe zimske neprehodne Švice, a vlak premaguje snežne zamete. Bivanje je preprosto, v mladinskih domovih in na vlaku.

PROGRAM:

dan 24.1.: Ob jutraj odhoda busa z Viča na vlak v Monfalcone (Tržič), vožnja preko Milana (eurostar), Domodossolo v Zermatt. Postanek v Milanu, obisk stolnice in sv. maša. Vožnja s prestopi v Švico, namestitev v planinskem domu z več ležišči.

dan 25. 1.: Dan za najlepši vlak v švici – Glacierexpress – najpočasnejši ekspres. Na vlaku je možna tudi postrežba, vendar švicarske cene še niso usklajene z našimi. Priporočljiv je dobro založen nahrbtnik s prigrizki in dobrimi tekočinami. Ni ovir. Nadaljevanje po slikoviti gorski pokrajini do Samedan in še naprej do prelaza na Berninski progi na 2253 m, Ospizio Bernina). Tu je točka razvodja

med črnomoškimi in jadranskimi vodami. V Sargansu prestop na vlak v Tirano. Tam je že Italija, namestitev in večerja.

dan: 26.1.: Po zajtrku se spet vračamo v Švico in v jutranjem svitu občudujemo slavno Retijsko železnico, ki je na Unescovem seznamu tehnične dediščine. Preko prelaza Bernina prispemo v St. Moritz, tam kratek postanek za ogled mondenega gorskega središča in nadaljevanje vožnje proti osrednjemu Marijinemu svetišču EINSIEDELN. Popoldne romarska sv. maša, nekaj prosto, nato pa do Züricha in tam namestitev v ležalnike po 4 v kupeju. Nočni vlak v Ljubljano.

dan: 27. 1. Ob 8.12 prihod vlaka v LJ.

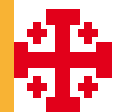
CENA ROMANJA: 555 € za člane (železniška vozovnica za vse navedene proge, 2x spanje v mladinskem domu s polpenzionom, 1x spanje na vlaku v ležalnikih). Plačilo ob prijavi: 300€. Prijave takoj, najpozneje do 5. jan. 2018. V ceno NI vključeno: hranitev prtljage v garderobah na postajah, vstopnine, ostali obroki, ki niso na programu. **ZGODNJE PRIJAVE IN PRVI DEL PLAČILA DO 1. 12. 2017 – 30€ POPUSTA.**

Ob prijavi potrebujemo: priimek, ime, rojstni datum in štev. osebnega dokumenta.

Pripravil p. Peter

PRIJAVE
po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Silvin Krajnc, Živa Melik in Jelka Melik
BESEDE ŽIVLJENJA
1 2 3

Kako približati Sveto pismo najmlajšim? Lahko vam pomagajo te tri knjige, ki spregovorijo o Božji besedi na otrokom dostopen način in jih usmerjajo k molitvenemu branju, ko jim zastavljajo vprašanja in jih spodbujajo k razmisleku. Primerne so tudi za babice in dedke, da osvežijo svoje biblično znanje in ga potem posredujejo vnukom.

Knjige bogatijo ilustracije Paole Bertolini Grudina in slike iz svetovne slikarske zakladnice. Primerne so tudi za Miklavževo darilo.

Cena kompleta 3 knjig velikega formata, ki skupno obsegajo 426 strani, je za bralce revije Brat Frančišek do konca leta samo 20 €.

format vsake 29,7 x 21 cm
obsegi strani skupaj kar 426
cena vseh treh skupaj je 20 €

V PRIPRAVI PRI ZALOŽBI BRAT FRANČIŠEK:

Ilia Delio OSF
FRANČIŠKANSKI POGLED NA STVARSTVO

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbfb